

**T.C.
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü**

**DİN HİZMETLERİ SUNAN
PERSONELİN**

(İmam-Hatipler, Vaizler, K.Kursu Öğreticileri, Din Hizmetleri Uzmanları, Müftüler)

**HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ
PROGRAMI**

ANKARA - 2004

T.C.
DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
Eğitim Hizmetleri Genel M¼d¼rl¼đ¼

DİN HİZMETLERİ SUNAN PERSONELİNİN

(İmam-Hatipler, Vaizler, K.Kursu Öğreticileri, Din Hizmetleri Uzmanları, Müftüler)

HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI

Hazırlayanlar

Prof. Dr M. Şevki AYDIN
Prof. Dr. Mualla SELÇUK
Őükr¼ ÖZBUĞDAY
Prof.Dr. Nevzat Y. AŞIKOĞLU
Prof. Dr. M. Zeki AYDIN
Doç. Dr. Recai DOĞAN
Doç. Dr. M. Emin ÖZAFŞAR
Ulvi ATA
İbrahim G¼ND¼Z
H¼seyin ZIRH

Redaksiyon
Y¼ksel ONAY
İlyas ÇAĐLAR

ANKARA - 2004

Bu eğitim programının Din Hizmetleri Personelinin Hizmete Hazırlık Eğitimlerinde uygulanması; Din İşleri Yüksek Kurulu'nun 17.03.2005 tarih ve 62 nolu kararı ile uygun görülmüştür.

İÇİNDEKİLER

1. DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DİN HİZMETLERİ PERSONELİNİN HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ İLE İLGİLİ ESASLAR	9
1.1. Giriş	9
1.2. PROGRAMIN HEDEFİ.....	10
1.3. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI	10
1.4. PROGRAMIN KAZANDIRMAYI HEDEFLLEDİĞİ TEMEL BECERİ ALANLARI	10
1.5. ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİNDE UYULMASI GEREKEN İLKELER	10
2. DİN HİZMETLERİ PERSONELİNDE ARANAN TEMEL YETERLİKLER	11
2.1. ALAN YETERLİKLERİ	11
2.2. GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ	12
2.3. EĞİTME-ÖĞRETME YETERLİKLERİ	12
3. İMAM-HATİPLERİN ÖZEL YETERLİKLERİ.....	16
4. İMAM-HATİPLERİN HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI	17
4.1. TEMEL EĞİTİM (2 HAFTA 56 SAAT)	17
<i>DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI BİLGİSİ</i>	17
4.2. HAZIRLAYICI EĞİTİM (TOPLAM 10 HAFTA)	17
A KURU (1 HAFTA, 28 SAAT)	17
BAŞKANLIK MEVZUATI BİLGİSİ	17
B KURU (4 HAFTA, 112 SAAT)	17
B KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI	17
TEMEL ALAN VE GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER.....	18
C KURU (2+3=5 HAFTA)	23
C KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI	23
EĞİTME-ÖĞRETME VE ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİYLE İLGİLİ ÜNİTELER	23
4.3. UYGULAMALI EĞİTİM (STAJ) (24 HAFTA)	27
5. VAİZLERİN ÖZEL YETERLİKLERİ	30
6. VAİZLERİN HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI	31
6.1. TEMEL EĞİTİM (2 HAFTA, 56 SAAT)	31
<i>DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI BİLGİSİ</i>	31
6.2. HAZIRLAYICI EĞİTİM (TOPLAM 10 HAFTA)	31
A KURU (1 HAFTA 28 SAAT)	31
BAŞKANLIK MEVZUATI BİLGİSİ	31
B KURU(TOPLAM 4 HAFTA, 112 SAAT)	31
B KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI	31
TEMEL ALAN VE GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER.....	32
C KURU (2+3=5 HAFTA)	37
C KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI	37
EĞİTME-ÖĞRETME VE ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİYLE İLGİLİ ÜNİTELER	37
6.3. UYGULAMALI EĞİTİM (STAJ) (24 HAFTA)	42
7. KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİLERİNİN ÖZEL YETERLİKLERİ	44
8. KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİLERİNİN HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI	45
8.1. TEMEL EĞİTİM (2 HAFTA 56 SAAT)	45
<i>DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI BİLGİSİ</i>	45
8.2. HAZIRLAYICI EĞİTİM (TOPLAM 10 HAFTA)	45
A KURU (1 HAFTA 28 SAAT)	45
BAŞKANLIK MEVZUATI BİLGİSİ	45

<i>B KURU (TOPLAM 4 HAFTA, 112 SAAT)</i>	45
B KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI	45
TEMEL ALAN VE GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER.....	46
<i>C KURU (2+3=5 HAFTA)</i>	51
C KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI	51
EĞİTME-ÖĞRETME VE ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİYLE İLGİLİ ÜNİTELER	51
8.3. UYGULAMALI EĞİTİM (STAJ) (24 HAFTA)	56
9. DİN HİZMETLERİ UZMANLARININ ÖZEL YETERLİKLERİ	58
10. DİN HİZMETLERİ UZMANLARININ HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI	58
10.1. TEMEL EĞİTİM (2 HAFTA 56 SAAT)	58
<i>DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI BİLGİSİ</i>	58
10.2. HAZIRLAYICI EĞİTİM (TOPLAM 10 HAFTA)	58
<i>A KURU (1 HAFTA 28 SAAT)</i>	58
BAŞKANLIK MEVZUAT BİLGİSİ	58
<i>B KURU (TOPLAM 4 HAFTA 112 SAAT)</i>	58
B KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI	58
TEMEL ALAN VE GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER.....	59
<i>C KURU (2+3=5 HAFTA)</i>	64
C KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI	64
EĞİTME-ÖĞRETME VE ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER.....	64
10.3. UYGULAMALI EĞİTİM (STAJ) (24 HAFTA)	68
11. MÜFTÜLERİN ÖZEL YETERLİKLERİ	70
12. MÜFTÜLERİN HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI	71
12.1. TEMEL EĞİTİM (2 HAFTA 56 SAAT)	71
<i>DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI BİLGİSİ</i>	71
12.2. HAZIRLAYICI EĞİTİM (10 HAFTA)	71
<i>A KURU (1 HAFTA 28 SAAT)</i>	71
BAŞKANLIK MEVZUAT BİLGİSİ	71
<i>B KURU (TOPLAM 4 HAFTA 112 SAAT)</i>	71
B KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI	71
TEMEL ALAN VE GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER.....	72
<i>C KURU (TOPLAM 5 HAFTA)</i>	77
C KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI	77
EĞİTME-ÖĞRETME VE ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİYLE İLGİLİ ÜNİTELER	78
12.3. UYGULAMALI EĞİTİM (STAJ) (24 HAFTA)	82

Bu program; 2 hafta temel eğitim, 10 hafta hazırlayıcı eğitim ve 24 hafta uygulamalı eğitim (staj) olarak hazırlanmıştır. Süre kısaltılması halinde; Diyanet İşleri Başkanlığı Din Eğitimi Dairesi Başkanlığı'nın görüşü alındıktan sonra, Hazırlayıcı eğitimin s en az 6 hafta olmak kaydıyla;

- a) Kursiyerlerin ihtiyaçları göz önünde bulundurulmak suretiyle uyarlanarak,**
- b) Yoğunlaştırılarak,**

Uygulanabilir.

ÖNSÖZ

Diyanet İşleri Başkanlığımız, toplumu din konusunda aydınlatmak için, sahih kaynaklara dayalı doğru bilgiyi üretmenin yanında, bu bilgi birikimini çağdaş bir formda dünya gerçekleriyle uyumlu ve ihtiyaçları giderici nitelikte sunma gayreti içerisindeyiz.

Bilimde, teknolojiye ve buna bağlı olarak eğitim ve iletişim alanında süregelen gelişmenin önemli bir ivme kazandığı günümüzde, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de hızlı bir toplumsal değişim süreci yaşanmaktadır. Bu nedenle; toplumu din konusunda aydınlatmakla görevli olanların, bu değişim ve ihtiyaçlara göre doğması muhtemel sorun ve sorunlara karşı hazır olup, bunlara tatminkar cevap verebilecek bilgi birikimi ve donanımına sahip olmaları gerekmektedir.

Din hizmetlerinde hedeflenen amaçlara ulaşabilmek için, öncelikle onları gerçekleştirecek olan kalifiye elemanların yetiştirilmesi esastır. Din hizmetlerinde etkinliğin ve verimliliğin sağlanmasında atılabilecek önemli adımların başında, bu görevi yürüten personele, sahip olmaları gereken yeterliklerin/bilgi, beceri ve davranışların en hızlı, etkili ve ekonomik yollardan kazandırılması gelmektedir. Bu işe, mesleğe yönelik iyi bir hizmet öncesi eğitimin yanı sıra, sistemli planlı ve ihtiyaca uygun bir hizmet içi eğitim ve yetiştirme faaliyetinin hayata geçirilip, sürekli kılınmasıyla mümkündür. Onun için Başkanlığımız bu konudaki çalışmalarını incelemiştir; etkin, verimli ve sistemli personel eğitiminin hayata geçirilmesi amacıyla çalışmalar başlamış ve bu çalışmalarını geliştirerek sürdürmektedir.

Bu tarihi sorumluluğunun bilinciyle hareket eden Başkanlığımız, eğitim anlayışında bilimsel zemine dayalı bir zihniyet dönüşümünü sağlamak için bütün eğitim birimlerini fizikî şartlar ve eğitim süreçleri bakımından yeniden yapılandırma çalışmalarını başlatmıştır. Bu çalışmalar arasında program geliştirme çalışmaları önemli bir yer tutmaktadır.

Din hizmetleri personeli için “**Hizmete Hazırlık Eğitimi Programı**” hazırlanırken, önce görevlilerde aranan yeterlikler belirlenmiş, öğretim programları bu yeterlikler doğrultusunda geliştirilmiştir.

“Diyanet İşleri Başkanlığı Aday Memurlarının Yetiştirilmelerine Dair Yönetmelik,” bu eğitimin ilk defa göreve başlayanlara uygulanmak üzere temel, hazırlayıcı ve uygulamalı (staj) eğitim olmak üzere üç aşamada gerçekleşmesini ön görmüştür.

Bu program, göreve yeni başlayacak olan personelin görevlerini etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirebilmeleri için alan bilgisinin yanı sıra, uygulama becerisini de geliştirmeyi hedeflemektedir.

Elimizdeki bu “**Hizmete Hazırlık Eğitimi Programı**”; Giriş, Alan, Genel Kültür, Eğitime-Öğretme ve Özel Yeterliliklerle bu yeterlilikleri sağlayıcı ünite açılımlarından oluşmaktadır. Bu program, şu komisyon tarafından geliştirildi:

Prof. Dr. M. Şevki AYDIN	Başkan Yardımcısı,
Prof. Dr. Mualla SELÇUK	Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi,
Şükrü ÖZBUĞDAY	Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi,
Ulvi ATA	Din Eğitimi Dairesi Başkanı,
Prof. Dr. Nevzat Y. AŞIKOĞLU	Cumhuriyet Ün.İlâhiyat Fak.Dekani,
Prof. Dr. M. Zeki AYDIN	Cumhuriyet Ün.İlâhiyat Fak.Öğretim Üyesi,
Prof. Dr. Recai DOĞAN	Ankara Ün.İlâhiyat Fak.Öğretim Üyesi,
Doç. Dr. M. Emin ÖZAFŞAR	Ankara Ün. İlâhiyat Fak.Öğretim Üyesi,
İbrahim GÜNDÜZ	Din Eğitimi Dairesi Başkanlığı Program Geliştirme Şubesi Müdürü,
Hüseyin ZIRH	Din Eğitimi Dairesi Başkanlığı Program Geliştirme Şubesi Müdürlüğü Eğitim Uzmanı.

Bu çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen, katkıda bulunan tüm akademisyenlere ve personelimize teşekkür eder, söz konusu çalışmanın, Başkanlığımız için yararlı olmasını dileriz.

DİN EĞİTİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

1. DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DİN HİZMETLERİ PERSONELİNİN HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ İLE İLGİLİ ESASLAR

1.1. Giriş

Çağımızda bireysel, toplumsal ve ekonomik alanda yaşanmakta olan değişim ve gelişim ülkemizde de bir çok alanda değişimi zorunlu kılmaktadır. Buna bağlı olarak da toplumların bireylerden beklediği beceriler farklılaşmaktadır.

Değişimin en çok hissedildiği alanlardan birisi de din hizmeti alanıdır. İletişim ve teknoloji alanındaki gelişmeler sonucu hayat standardının yükselmesi, toplumda din hizmetleri alanında da yeni yöntem ve tekniklerden yararlanmayı gerektirmektedir. Bu süreçte Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde görev yapmaya hazırlanan personelin görevlerini daha etkin biçimde yerine getirebilmeleri onların, hizmet öncesi ciddi bir hazırlık eğitiminden geçirilmelerini zorunlu kılmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı Aday Memurların Yetiştirilmelerine Dair Yönetmelik, bu eğitimin ilk defa göreve başlayanlara uygulanmak üzere temel, hazırlayıcı ve Uygulamalı (staj) eğitim olmak üzere üç aşamada gerçekleşmesini öngörmüştür.

Din hizmetleri personeli için HİZMETE HAZIRLIK Eğitimi öğretim programı hazırlanırken, önce görevlilerde aranan yeterlikler belirlenmiş, öğretim programının bütün süreçleri bu yeterlikler doğrultusunda geliştirilmiştir.

Öğretim programı, göreve yeni başlayacak olan personelin görevlerini etkin ve verimli yapabilmeleri için alan bilgisi yanında, uygulama becerisini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Bu program; Giriş, Alan, Genel Kültür, Eğitime-Öğretme ve Özel Yeterliklerle bu yeterlikleri sağlayıcı ünite açılımlarından oluşmaktadır.

Program kur sistemine uygun yapılandırılmıştır.

HİZMETE HAZIRLIK eğitimi aşağıdaki şekilde yürütülür.

1. Bu eğitimin toplam süresi 36 hafta olup,

Temel Eğitim, 2 hafta

Hazırlayıcı Eğitim 10 hafta

Uygulamalı Eğitim (staj) 24 hafta'dır.

2. Temel ve hazırlayıcı eğitimde dersler haftada 28 saat ve ikişer ders blok halinde(90 dakika) yapılacak şekilde plânlanır. Bloklar arasında 15'er dakika ara verilir.

3. **Temel Eğitim 2 hafta** (10 iş günü) süreli olup, *Diyanet İşleri Başkanlığı Aday Memurların Yetiştirilmelerine Dair Yönetmelik*'teki 11. madde de yer alan konular doğrultusunda yürütülür. Tüm aday memurlar için bu eğitim zorunludur. Program sonunda sınav yapılır.

4. **Hazırlayıcı Eğitim 10 hafta** süreli ve üç kurdan oluşan bir eğitimidir. *Diyanet İşleri Başkanlığı Aday Memurların Yetiştirilmelerine Dair Yönetmelik*'teki 14. maddesi çerçevesinde;

☐ Başkanlığın tanıtımı ve mevzuat bilgisine ayrılan **A kuru, 1 hafta,**

☐ Temel alan ve genel kültür yeterlikleri bilgisine ayrılan **B kuru, 4 hafta,**

☐ Eğitime-öğretme ve özel görev yeterlikleri bilgisine ayrılan **C Kuru, 5 hafta** süreli bir eğitimidir.

Hazırlık eğitimi sırasında adayların da katılabileceği sunuş, panel, Kur'an okuma yarışması, **alanında uzman kişi ve** öğretim üyelerinin vereceği konferanslar, belgesel film gösterimi, dinî müzik icrası, geziler vb. sosyal, kültürel ve bilimsel etkinlikler düzenlenir.

5. Uygulamalı eğitim (Staj) 24 haftalık uygulamalı etkinliklerden oluşur. HİZMETE HAZIRLIK (adaylık) eğitiminin son aşamasıdır. Aday memurun görev alanıyla ilgili olarak temel ve hazırlık eğitiminde aldığı bilgilerin bizzat görev alanında uygulaması ve Başkanlıkça belirlenen özel yeterlikleri tatbikatla geliştirmesi amacıyla yürütülen bir eğitimidir. Staj sonunda başarı değerlendirmesi yapılır.

1.2. Programın Hedefi

HİZMETE HAZIRLIK Eğitimi öğretim programının hedefi; mesleki bilgi donanımına sahip, bu bilgiyi çağın imkânları ile geliştirebilen, görevinde etkin biçimde uygulayabilen; meslek ahlâkına sahip, toplumu din konusunda aydınlatan, mesleğinin gerektirdiği dinî pratikleri uygulayan ve davranışlarıyla örnek olan, Atatürk ilkelerini özümsemiş, Türk tarihi ve kültürünü kavramış, evrensel ve demokratik değerlerle donanmış, insan haklarına saygılı, yaşadığı çevreye duyarlı, bilgiyi deneyimlerine göre yorumlayıp, sosyal ve kültürel bağlam içinde kullanan ve problem çözen, sosyal **katılım** becerileri gelişmiş; hak ve sorumluluklarını bilen, sosyal yaşamda etkin, üretken, uzlaştırıcı din hizmetleri personeli yetiştirmektir.

1.3. Programın Temel Yaklaşımı

Bilgi, iletişim imkânlarının küçülttüğü dünyamızda değişimi hızlandıran en önemli etken durumuna gelmiştir. Bilginin kazanılması, kullanılması ve donanımlı insan gücünün ve meslek sahiplerinin yetiştirilmesinde ise hizmet öncesi ve hizmet içi eğitiminin önemi büyüktür. Bugün artık sadece bilgi sahibi olmak değil, bu bilgiyi mesleğin gerektirdiği şekilde çağın bütün imkânlarını kullanarak etkin ve verimli bir şekilde sunmak ve bir beceri haline getirmek ön plâna çıkmıştır.

Din Hizmetleri personeli için HİZMETE HAZIRLIK Eğitimi programında **yeniden bilgilendirme değil, bilgisini kendi mesleğinin incelikleri içinde kullanabilen ve geliştirebilen, analitik ve eleştirel düşünme yeteneğine sahip din hizmetleri personeli yetiştirme yaklaşımı benimsenmiştir.** Bu amaçla, İslam Bilimleri, Din Eğitimi, Psikoloji, İletişim, Yönetim vb. farklı sosyal disiplinlerin verilerinden hareketle din hizmetliliği görevine uygun bir özel öğretim programı oluşturulmuştur.

1.4. Programın Kazandırmayı Hedeflediği Temel Beceri Alanları

1. Bilgiyi kullanma ve uygulama,
2. Analitik, eleştirel ve yaratıcı düşünme,
3. Sürekliliği ve değişimi algılama,
4. Araştırma,
5. Bilgi teknolojilerini kullanma,
6. Sosyal katılım,
7. İletişim ve empati,
8. Problem çözme,
9. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma.

1.5. Öğrenme-Öğretme Sürecinde Uyulması Gereken İlkeler

Din Hizmetleri Personeli için HİZMETE HAZIRLIK Eğitimi öğretim programının başarısı, hazırlanışındaki hedef ve yaklaşımlara uygun olarak uygulanmasına bağlıdır. Bu nedenle programın amacına ulaşması için öğrenme-öğretme sürecinde aşağıdaki ilkelere uyulacaktır:

1. Öğrenme-öğretme sürecinde bu öğretim programının bir HİZMETE HAZIRLIK eğitimi olduğu göz önünde bulundurulmalı ve öğretim programı aracılığıyla

öğrenenlere kazandırılmak istenen temel bilgi ve beceriler mesleğin gerektirdiği yeterliklerle örtüşmelidir.

2. Öğrenen, öğrenme-öğretme sürecine aktif olarak katılmalı, kendisine sunulan uyarıları yorumlamalı, anlamlandırmalı ve bilgiyi bizzat kendisi yapılandırmalıdır.
3. Öğrenenler bilgi depolamak yerine onların bilgi ve becerilerini, mesleklerinin gerektirdiği davranışlarını geliştirecek etkinlikler düzenlenmelidir.
4. Programın uygulanması sırasında konuların özelliğine göre uzman veya kaynak kişilerden yararlanmaya imkân verilmelidir.
5. Mümkün olduğunca örnekler günlük hayattan seçilip, görev alanıyla ilişkilendirilerek verilmelidir.
6. Üniteler işlenirken, konular arasındaki ilişkiye dikkat edilmelidir.
7. Eğitim-öğretim sürecinde konuların özelliklerine uygun öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanılmalıdır.
8. Öğrenenlerin 'hazır bulunuşluk' düzeyi belirlenmeli, varsa eksiklikler, yanlış anlama ve yorumlamalar düzeltilmelidir.
9. Ders ortamlarının uygun bir şekilde düzenlenmesine ve gerekli materyallerinin önceden hazırlanmasına özen gösterilmelidir.
10. Konuların özelliklerine uygun öğretim materyallerinden (VCD, Video vb. görsel ve işitsel yayınlar) faydalanılmalıdır.
11. Konular, bireyi mesleğe hazırlayacak ve ona çözüm becerisi kazandıracak şekilde ortaya konulmalıdır. Daha çok uygulamalı etkinlikler ağırlıklı olarak yer almalıdır.
12. Öğretici, ünitenin yapısına uygun olan ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerini seçmelidir.

2. DİN HİZMETLERİ PERSONELİNDE ARANAN TEMEL YETERLİKLER

2.1. Alan Yeterlikleri

1. Kur'an'ı tecvid kurallarına göre yüzünden okur.
2. Kur'an'dan bazı bölümleri ezbere okur.
3. Okuduğu ayetlerin anlamlarını bilir.
4. Kur'an mealini kullanır.
5. Görevinin gerektirdiği düzeyde Arapça ve Osmanlıca bilir.
6. Kur'an'ın ana konularını sıralar.
7. Kur'an ve tefsirle ilgili temel kavram ve ilkeleri bilir.
8. Temel tefsir kaynaklarını sayar.
9. Tefsirler yardımıyla ayetlerin anlamlarını açıklar.
10. Hadislerle ilgili temel kavramları bilir.
11. Temel hadis kaynaklarını sayar.
12. İman, ibadet ve ahlak konularında yeterli miktarda hadis bilir.
13. Kullandığı hadislerin anlamlarını bilir.
14. Hadislerden yararlanmayla ilgili temel ilkeleri bilir.
15. Hadislerin güncel konularla ilgisini kurar.
16. Dinî kavramları doğru telaffuz eder ve anlamına uygun açıklar.
17. Temel fıkıh kavramlarını bilir.

18. Temel fıkıh kaynaklarını bilir.
19. Fıkıh kaynaklarından yararlanmayla ilgili ilkeleri bilir.
20. İman, ibadet ve ahlak ile ilgili temel kavram ilke ve esasları bilir.
21. İbadetlerin bireysel ve toplumsal faydalarını açıklar.
22. Duanın bireye katkılarını açıklar.
23. Hz. Peygamberin hayatını bilir.
24. Hz. Peygamberin dindeki konumunu açıklar.
25. Hz. Peygamberin tutum ve davranışlarından örnekler aktarır.
26. Görev alanıyla ilgili Hz. Peygamberi modeller.
27. İslâm tarihi ile ilgili temel kaynakları sıralar.
28. İlk dönem İslâm tarihindeki olayları sebep ve sonuçlarıyla açıklar.
29. Din-ahlâk ilişkisini açıklar.
30. Dinî-ahlakî konuları açıklamada naslarla birlikte akli ve bilimi kullanır.
31. Dindeki inanç ve yorum farklılıklarını açıklar.
32. Dinsel anlayış ve uygulama farklılıklarının birer zenginlik olduğunu bilir.
33. Diğer dinleri temel unsurlarıyla tanır.
34. Kültürel mirası dinle bağlantısı açısından açıklar.
35. Dinin birlik ve beraberliğe olan katkılarını açıklar.

2.2. Genel Kültür Yeterlikleri

1. Cumhuriyetin, demokrasinin ve laikliğin bireye ve topluma sağladığı kazanımları bilir.
2. Türkiye'nin sosyo-kültürel ve dinî yapısını tanır.
3. Din bilimleriyle diğer bilimler arasında gerekli ilişkileri kurar.
4. Din hizmetlerinin daha etkili yapılabilmesi için insan bilimlerinden yararlanır.
5. Din-kültür ilişkisini açıklar.
6. Din-birey ilişkisini açıklar.
7. Din-toplum ilişkisini açıklar.
8. Görevinin gerektirdiği düzeyde yabancı dil bilir.
9. Yerel, bölgesel, ulusal ve evrensel aktüaliteyi takip eder.
10. Tarihî ve güncel dinî akım ve oluşumları tanır.

2.3. Eğitim-Öğretim Yeterlikleri

1. Din hizmetleriyle ilgili strateji, yöntem ve teknikleri uygular.
2. Etkili iletişim ilke, yöntem ve tekniklerini uygular.
3. Vaaz, hutbe ve ders materyali hazırlar ve geliştirir.
4. Vaaz ve dersi etkili biçimde sunar.
5. Yaygın din eğitimi ve öğretimi etkinliklerini plânlar ve değerlendirir.
6. Görevi çerçevesinde dinî konularda danışmanlık ve rehberlik yapar.
7. Hitâbet ilke, yöntem ve tekniklerini uygular.
8. Yetişkin eğitiminin ilke, yöntem ve tekniklerini uygular.

9. Kur'an'ı yüzünden okumayı öğretmenin ilke, yöntem ve tekniklerini uygular.
10. Sûre ve dua öğretmenin yöntem ve tekniklerini uygular.
11. Alanıyla ilgili bilimsel yayınlardan yararlanır.
12. Din eğitimi ve öğretimiyle ilgili yeni yaklaşım, yöntem ve tekniklerden yararlanır.
13. Eğitim teknolojisindeki yeniliklerden yararlanır.
14. Bilgisayar ve İnterneti etkili kullanır.
15. Din eğitimi ve öğretimi yapabilmek için, gerekli ortamı düzenler ve etkili bir biçimde yönetir.
16. Mesleği ile ilgili yeni projeler üretir ve uygular.
17. Türkçe'yi doğru ve etkili biçimde kullanır.
18. Önemli gün ve gecelerde program düzenler.
19. Sorun çözme becerisine sahiptir.

İmam-Hatipler

3. İMAM-HATİPLERİN ÖZEL YETERLİKLERİ

İmam-hatipler, üç boyutlu temel yeterliklere ilave olarak;

1. Kur'an'ı, cemaat önünde tecvit üzere okur.
2. Dinî ve özel gün ve gecelerde Kur'an okur.
3. Yâsin, Mülk, Hucûrat, Fetih, Rahman ve Nebe sûreleri ile Duhâ sûresinden Nâs sûresine kadar ezbere okur.
4. Kur'an'dan, okunması mûtdad olan kısımları (mihrâbiye/aşır) okur.
5. Bütün namazları usulüne uygun kıldırır.
6. Günün anlam ve önemine ve cemaatin ihtiyaçlarına uygun hutbe hazırlar ve sunar.
7. Cenâze ile ilgili dinî görevleri usulüne uygun yapar.
8. Gerektiğinde cemaatin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun vaaz hazırlar ve sunar.
9. Namazda okunan kısa sûrelerin anlamlarını bilir.
10. İlmihal konularını çocuklara, gençlere ve yetişkinlere seviyelerine uygun muhtevâ, yaklaşım ve yöntemlerle öğretir.
11. Yapılması mûtdad olan duaları Türkçeleriyle birlikte yapar.
12. Cemaatin iman, ibadet ve ahlâk konularındaki sorularını cevaplandırır.
13. Yaz kurslarında öğreticilik yapar.
14. Gerektiğinde müezzinlik yapar.

4. İMAM-HATİPLERİN HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI

4.1. TEMEL EĞİTİM (2 HAFTA 56 SAAT)

DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI BİLGİSİ

- Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi (4 saat)
- Anayasa Bilgisi (8 saat)
- Devlet Teşkilatı Bilgisi (4 saat)
- Mevzuat Bilgisi (657 sayılı kanun) (12 saat)
- Kamu Hizmeti Bilgisi (yazışma usulleri, dosyalama, gizlilik, tasarruf, milli güvenlik vb.) (12 saat)
- İnsan Hakları Bilgisi (6 saat)
- Halkla İlişkiler Bilgisi (6 saat)
- Türkçe İmlâ Kuralları ve Dil Bilgisi (4 saat)

4.2. HAZIRLAYICI EĞİTİM (TOPLAM 10 HAFTA)

A KURU (1 HAFTA, 28 SAAT)

BAŞKANLIK MEVZUATI BİLGİSİ

- Başkanlık Teşkilatının Tanıtılması (merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı) (2 saat)
- Başkanlığın Görevleri (Anayasa ve 633 sayılı kanun çerçevesinde) (2 saat)
- Diğer Kurumlarla İlişkiler, (2 saat)
- İlgili Mevzuat
  - Diyanetle İlgili Kanun Hükmünde Kararnâmeler ve Bakanlar Kurulu Kararları (2 saat)
  - Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi, (4 saat)
  - Diyanet İşleri Başkanlığı ile İlgili Tüzükler, (2 saat)
  - Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği, (2 saat)
  - Diğer Yönetmelikler (21 adet), (4 saat)
  - Yönergeler 15 adet, (4 saat)
  - Genelgeler 10 adet, (4 saat)

B KURU (4 HAFTA, 112 SAAT)

B KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI

Temel Alan ve Genel Kültür Bilgileri (4 Hafta)

1. Hafta (28 saat)

- İman Esasları, Bireysel ve Toplumsal Boyutu, 6 saat (I. Ünite)
Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 2 saat (II. Ünite)
Kur'an Yorumu ve Tefsir, 20 saat (III.,IV.,V.,VI. Üniteler)

2. Hafta (28 saat)

- Hadis Bilgileri, 22 saat - (VII.,VIII.,IX.,X. Üniteler)
Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 6 saat (II. Ünitenin devamı)

3. Hafta (28 saat)

- Fıkıh Bilgileri, 20 saat - (XI.,XII.,XIII. Üniteler)
Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 8 saat (II. Ünitenin devamı)

4. Hafta (28 saat)

- Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 4 saat (II. Ünitenin devamı)
Ahlâk, 6 saat (XIV. Ünite)

Din, Kùltür ve Toplum, 6 saat (XVI. Ünite)

Din, Akıl, Bilim, 4 saat (XVII. Ünite)

Din Hizmetleri Açısından Diğer Dinler, 8 saat (XV. Ünite)

TEMEL ALAN VE GENEL KÙLTÜR YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER

I. ÜNİTE: İMAN ESASLARI, BİREYSEL VE TOPLUMSAL BOYUTU (6 Saat)

1. İman'ın mahiyeti
2. İman'ın bireysel boyutu
3. İman'ın toplumsal boyutu
4. İman esasları
  - 4.1. Allah'a iman
  - 4.2. Meleklerle iman
  - 4.3. Kitaplara iman
  - 4.4. Peygamberlere iman
  - 4.5. Ahirete iman
  - 4.6. Kadere iman
5. İslam inanç ekolleri
  - 5.1. Kitleselleşen ekoller
  - 5.2. Kitleselleşemeyen ekoller

II. ÜNİTE: YÜZÜNDEN VE EZBERE KUR'AN OKUMA (20 Saat)

1. İnsandaki ses sisteminin fizyolojik özellikleri
2. İnsan sesinin eğitimi, mûsiki ilmi
3. Arap dilinin fonetiği
4. Kıraat ilmi ve mahiyeti
5. Tecvit kâideleri
  - 1.1. Mahâric-i huruf, sıfat-ı huruf
  - 1.2. Medler
  - 1.3. İhfa, izhar, iklab
  - 1.4. İdğam
  - 1.5. Kalkale, zamir
  - 1.6. Hükmü'r-râ, sekte, vakıflar
6. Kur'an okuma teknikleri (tertil, tahkik, hadr, tedvir)
7. Uygulama (örnek metinler okuma ve bir okuyucu modelleme)
8. Yâsin, Mülk, Fetih, Hucurat, Rahman, Nebe, Duhâ'dan Nâs'a Kadar olan sûreler ile namaz dualarını; mihrâbiyelerden (Bakara Sûresinin 1-5, 255 ve son iki ayeti, Haşr Sûresinin son üç ayeti, vb.) çeşitli törenlere uygun aşr-ı şerifleri ezbere okuma.
9. Kur'an okuma adabı

III. ÜNİTE: KUR'AN MEÂLLERİNDEN YARARLANMA (4 Saat)

1. Kur'an çevirisinde tarihi birikim ve tartışmalar
2. Kur'an meâlleri üzerinden çeviri incelemeleri
3. Meâllerden yararlanma usulü

IV. ÜNİTE: KUR'AN MUHTEVASI (8 Saat)

1. Kur'an nasıl bir kitaptır?
2. Kur'an'ın ana konuları
  - 2.1. Varlık
    - 2.1.1. Allah
    - 2.1.2. İnsan ve diğer varlıklar
  - 2.2. Bilgi
  - 2.3. İman
  - 2.4. Hz. Peygamber ve peygamberler
  - 2.5. Dünya ve ahiret
  - 2.6. Tarih
  - 2.7. Kıssalar
  - 2.8. Toplum
  - 2.9. İnsan ilişkileri
  - 2.10. Dua ve ibadet
  - 2.11. Değerler (insani, ahlâki, toplumsal, evrensel vb.)

V. ÜNİTE: TEFSİR İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (2 Saat)

1. Tefsir usulü ve Kur'an ilimlerinin kaynakları
2. Tefsir ilminin terminolojisi (Muhkem-Müteşabih, Esbab-ı Nüzul, Nasih-Mensuh vb.)
3. Rivâyet tefsirleri
4. Dirâyet tefsirleri

VI. ÜNİTE: KUR'AN'IN YORUMLANMASI (6 Saat)

1. Kur'an'ın üslûbu
2. Kur'an'da benzetme
3. Kur'an'da bağlam ve anlam bütünlüğü
4. Uygulama (örnek ayetler ve yorumlanması)

VII. ÜNİTE: HZ. PEYGAMBER'İN HAYATI VE ÖRNEKLİĞİ (4 Saat)

1. Hz. Peygamber öncesi Arap yarımadası ve Dünya
2. Hicret öncesi
3. Hicret sonrası
4. Hz. Peygamber sonrası
5. Hz. Peygamber'in örnekliliği

VIII. ÜNİTE: HADİS İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (4 Saat)

1. Hadis ilmi
2. Hadis ilminin terminolojisi
  - 1.1. Hadis ve sünnet kavramları
  - 1.2. Sıhhat açısından hadisler
3. Hadis kaynakları
  - 3.1. Kütüb-ü sitte
  - 3.2. Musannef ve Müsnedler
  - 3.3. Derleme hadis kaynakları

- 3.4. Uydurma ve zayıf hadis kaynakları
4. Hadis şerhleri
5. Hadisler için referans değeri taşıdığı varsayılan klasik eserler
6. Çok miktarda hadis içeren güncel kaynaklar
7. Klasik ve Türkçe kaynaklardan örnek metin incelemesi

IX. ÜNİTE: MUHTEVALARINA GÖRE HADİSLER (8 Saat)

1. Hadislerin muhtevalarına göre ayrıştırılması
2. Konularına göre hadis okuma yöntemleri
3. Ana konularına göre hadisler

3.1. Varlık

- 3.1.1. Allah
- 3.1.2. Alem
- 3.1.3. İnsan

3.2. Bilgi

- 3.2.1. Beş duyu ve akıl
- 3.2.2. Vahiy
- 3.2.3. Rüya ve ilham

3.3. İman

3.4. İbadetler

- 3.4.1. Dua
- 3.4.2. Temizlik
- 3.4.3. Namaz
- 3.4.4. Oruç
- 3.4.5. Zekat-sadaka
- 3.4.6. Hac-umre
- 3.4.7. Kurban-adak

3.5. Ahlâk

3.6. Sosyal hayat

- 3.6.1. Aile
- 3.6.2. İnsan ilişkileri

3.7. Tarihî rivayetler

3.8. Bilimsel muhtevalı rivayetler

3.9. Kadınlarla ilgili rivayetler

3.10. Gündelik hayatla ilgili rivayetler

3.11. Edebî nitelikli rivayetler (kıssa/hikaye ve meseller)

X. ÜNİTE: HADİSLERİ YORUMLAMA İLKE VE YÖNTEMLERİ (6 Saat)

1. Hadislerin dili
2. Hadislerdeki kavram dünyası
3. Hadis rivayetlerinin bütünleştirilmesi
4. Hadislerin dilsel tahlili
- 4.1. Hadis metinlerini çeviri usûlü

- 4.2. Hadislerin semantik tahlili
- 4.3. Hadislerin bağlam tahlili
- 4.4. Kıssa, mesel ve sembolik anlatımların simgesel yorumu
5. Hadislerin Kur'an, tarih ve bediî gerçeklikler ve tecrübe dikkate alınarak yorumlanması
6. Hadislerin İslâm'ın temel esasları çerçevesinde yorumlanması
7. Hadislerin bağlayıcılığı ve güncel değeri
8. Uygulama (örnek hadis metinleri ve yorumları)

XI. ÜNİTE: FIKİH İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (6 Saat)

1. Fıkıh ilmi
2. Temel fıkıh kavramları
  - 2.1. Kitap, sünnet, icma, kıyas, istihsan, istislah, istishab, örf, zeria
  - 2.2. Emir, nehiy, delil, nazar, istinbat,
  - 2.3. Hüküm, müctehid, müfti, ictihad, taklid, telif vb.
  - 2.4. Efal-i mükellefinle ilgili kavramlar
3. Fıkıh usulü kaynakları
4. Kavaid kaynakları
5. Furû kaynakları
  - 5.1. Aslî kaynaklar
  - 5.2. Talî kaynaklar
  - 5.3. Şerhler
  - 5.4. Fetva kitapları
  - 5.5. İlmihaller

XII. ÜNİTE: FIKİH KAYNAKLARINDAN YARARLANMA (10 Saat)

1. Fıkıh kaynaklarının dili ve yapısal özellikleri
2. Fıkıh kaynaklarının hiyerarşik düzeni
3. Fıkıh kaynaklarının aktüel değeri
4. İlmihallerin tahlili ve değerlendirilmesi
  - 4.1. Temizlik
  - 4.2. Abdest ve gusül
  - 4.3. Namaz
  - 4.4. Oruç
  - 4.5. Zekat-sadaka
  - 4.6. Hac
  - 4.7. Kurban
  - 4.8. Yemin
  - 4.9. Akidler

XIII. ÜNİTE: FIKHİN TEMEL AMAÇ VE İLKELERİ (4 Saat)

1. İslam fikhinin felsefesi olarak küllî kaideler
2. Beş temel esas (Makâsıd teorisi)
  - 2.1. Canın korunması

- 2.2. Aklın korunması
- 2.3. Neslin korunması
- 2.4. Dinin korunması
- 2.5. Malın korunması
3. Fıkhın temel ilkeleri
  - 3.1. Kolaylık ilkesi
  - 3.2. Tedricilik ilkesi
  - 3.3. İnsan yararının gözetilmesi ilkesi

XIV. ÜNİTE: AHLÂK (6 Saat)

1. Ahlâk kavramı
2. Din-ahlâk ilişkisi
3. Ahlâk-iman ilişkisi
4. Ahlâk-ibadet ilişkisi
5. Ahlâkın bireysel boyutu
6. Ahlâkın toplumsal boyutu
7. İslâm ahlâkı ile ilgili eserler

XV. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİ AÇISINDAN DİĞER DİNLER (8 Saat)

1. Diğer dinleri öğrenmenin din hizmetleri açısından önemi
2. Günümüzdeki dinî coğrafya
3. Yahudilik (tanımı ve gelişimi)
  - 3.1. Yahudiliğin temel özellikleri (Seçilmişlik, Kutsal Topraklar ve Mabet, Mesihçilik, On Emir)
  - 3.2. Günümüzde Yahudilik
4. Hıristiyanlık
  - 4.1. Hıristiyanlığın temel özellikleri (Mesihçilik, Kilise ve Sakramentler)
  - 4.2. Günümüzde Hıristiyan ana mezhepleri
5. Hinduizm (Karma ve Tenasüh, Yoga ve Meditasyon, Kutsal İnek Kültü)
6. Budizm (Dünya görüşü, Reenkarnasyon, Yoga ve Meditasyon, Nirvana)
7. Türkiye’de İslâmiyet’in dışında diğer din mensupları (Yahudiler, Ermeniler, Süryaniler, Rumlar, vb.)
8. Türkiye’de yeni dinî akımlar ve misyonerlik

XVI. ÜNİTE: DİN, KÜLTÜR VE TOPLUM (6 Saat)

1. Kültür ve kültürün unsurları
2. Din-kültür ilişkisi
3. Din-birey ilişkisi
4. Din-toplum ilişkisi
5. Din ve din anlayışları
  - 5.1. Din anlayışlarındaki farklılıkların sebepleri
  - 5.2. Din anlayışından kaynaklanan farklı oluşumlar
    - 5.2.1. Tarih içindeki oluşumlar
    - 5.2.2. Günümüzdeki oluşumlar

XVII. ÜNİTE: DİN, AKIL VE BİLİM (4 Saat)

1. Din, bilim ve felsefe kavramları
2. Din ve bilimin alan ve kaynakları
3. Kur'an'da akıl ve bilgiye verilen önem
4. Din-felsefe ilişkisi
5. Müslümanların bilime katkıları

C KURU (2+3=5 HAFTA)

C KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI

Eğitme-Öğretme Yeterlikleri Bilgisi

1. Hafta (28 saat)

- Din Hizmetleri ve Din Görevliliği - 4 saat (I. Ünite)
Eğitim ve Yaygın Din Eğitimi - 10 saat (II. Ünite)
Kur'an Öğretimi - 10 saat (III. Ünite)
Lider Olarak Din Görevlisi - 4 saat (VIII. Ünite)

2. Hafta (28 saat)

- Din Hizmetlerinde Hitâbet ve Türleri - 10 saat (IV. Ünite)
Din Hizmetlerinde Rehberlik ve Dinî Danışmanlık - 10 saat (VII. Ünite)
Din Hizmetlerinde Etkili İletişim - 6 saat (V. Ünite)
Din Hizmetlerinde Sorun Çözme - 2 Saat (VI. Ünite)

Özel Görev Yeterlikleri Bilgisi (3 Hafta)

1. Hafta (28 saat)

- İmamlık ve Müezzinlik Becerisi 20 saat - (I. Ünite)
Kur'an Okuma Becerisi - 8 saat (II. Ünite)

2. Hafta (28 saat)

- İmamlık ve Müezzinlik Becerisi 4 saat - (I. Ünite)
Hutbe ve Vaaz Hazırlama ve Sunma Becerisi - 10 saat (III. Ünite)
Kur'an'ı Anlama ve Anlatma Becerisi - 6 saat (IV. Ünite)
Kur'an Okuma Becerisi - 8 saat (II. Ünite)

3. Hafta (28 saat)

- İmamlık ve Müezzinlik Becerisi 4 saat - (I. Ünite)
Hutbe ve Vaaz Hazırlama ve Sunma Becerisi - 10 saat (III. Ünite)
Kur'an'ı Anlama ve Anlatma Becerisi - 6 saat (IV. Ünite)
Kur'an Okuma Becerisi - 8 saat (II. Ünite)

EĞİTME-ÖĞRETME VE ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİYLE İLGİLİ ÜNİTELER

Eğitme-Öğretme Yeterlikleriyle İlgili Üniteler

I. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİ VE DİN GÖREVLİLİĞİ (4 Saat)

1. Din hizmeti ve din görevliliği kavramları
2. Din görevliliği rolünün gerektirdiği kişisel özellikler
  - 2.1. Rolünü benimseme
  - 2.2. Rolün gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olma
  - 2.3. İhlas ve samimiyet
3. Din görevliliği rolünün gerektirdiği toplumsal özellikler

4. Din hizmetleri açısından kendini tanıma ve önemi
5. Din hizmeti açısından hedef kitleyi tanıma ve önemi
6. Din hizmetlerini zorlaştıran ve engelleyen sorunlar
  - 6.1. Din görevlisinden kaynaklanan sorunlar
  - 6.2. Cemaatten kaynaklanan sorunlar
  - 6.3. Ortamdan kaynaklanan sorunlar

II. ÜNİTE: EĞİTİM VE YAYGIN DİN EĞİTİMİ (10 Saat)

1. Eğitim ve din eğitimi ile ilgili kavramlar
2. Din eğitiminin önemi
3. Din eğitiminde strateji, ilke yöntem ve teknikler
4. Örgün ve yaygın din eğitimi
5. Yaygın din eğitimi ve faaliyet alanları
  - 5.1. Camiler
    - 5.2.1. Vaazlar
    - 5.2.2. Hutbeler
    - 5.2.3. Kur'an ve ilmihal öğretimi
  - 5.2. Kur'an kursları
  - 5.3. Merkez irşat faaliyetleri
  - 5.4. Konferans, panel ve sempozyumlar
  - 5.5. Yayınlar
6. Yaygın din eğitiminde hedef kitle ve yetişkinler din eğitimi
  - 6.1. Yetişkin insan ve öğrenme gücü
  - 6.2. Yetişkin davranışları
  - 6.3. Yetişkin din eğitiminde ilke ve yöntemler
7. Yaygın din eğitiminde plânlama ve değerlendirme
  - 7.1. Plânlama ve değerlendirmenin önemi
  - 7.2. Plânlama ve değerlendirme türleri
  - 7.3. Plânlama ve değerlendirmede ilkeler
8. Yaygın din eğitiminde teknoloji kullanımı
  - 8.1. Öğrenme, öğretme, iletişim ve üretim aracı olarak bilgisayarlar
  - 8.2. Diğer araçlar

III. ÜNİTE: KUR'AN ÖĞRETİMİ (10 Saat)

1. Kur'an öğretiminin mahiyeti
2. Kur'an öğretiminde karşılaşılan sorunlar
3. Kur'an öğretiminde dikkat edilmesi gereken ilkeler
4. Yüzünden Kur'an okuma öğretimi teknikleri
  - 4.1. Küçük adımlar tekniği
  - 4.2. Kelime öbekleri tekniği
  - 4.3. Bir okuyucuyu modelleme
  - 4.4. Metin gruplarını tekrarlama
  - 4.5. Dönüşümlü günlük çalışmalar

- 4.6. Plânlı grup çalışmaları
- 4.7. Düzey geliştirme çalışmaları
5. Kur'an'ı ezberleme teknikleri
  - 5.1. İkili ve grupla ezberleme çalışmaları
  - 5.2. Ezber için ödev verme ve dinleme
6. Kur'an öğretiminde teknoloji kullanımı
7. Kur'an meâli öğretiminde ilkeler

IV. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE HITÂBET VE TÜRLERİ (10 Saat)

1. Hitâbet ve dinî hitâbet kavramı
2. Dinî hitâbet türleri
  - 2.1. Cami içi dinî hitâbet
    - 1.1.1. Hutbe
      - 2.1.1.1. Tanımı, yer ve zamanı
      - 2.1.1.2. Hükmü ve şartları
      - 2.1.1.3. Duaları
      - 2.1.1.4. Hazırlanması
      - 2.1.1.5. Sunumu
      - 2.1.1.6. Değerlendirmesi
    - 1.1.2. Vaaz
      - 2.1.2.1. Tanımı, yer ve zamanı
      - 2.1.2.2. Duaları
      - 2.1.2.3. Hazırlanması
      - 2.1.2.4. Sunumu
      - 2.1.2.5. Değerlendirmesi
  - 2.2. Cami dışı dinî hitâbet
    - 2.2.1. Konferans
    - 2.2.2. Sohbet
    - 2.2.3. Radyo ve TV'de dinî konuşmalar
    - 2.2.4. Önemli gün ve gecelerde yapılan dua ve konuşmalar

V. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE ETKİLİ İLETİŞİM (6 Saat)

1. İletişim kavramı ve din hizmetlerinde iletişimin önemi
2. İletişim türleri
3. İletişim sürecinin öğeleri
4. Din hizmetlerinde iletişim engelleri
  - 4.1. Aşırı genelleme (mesaj ve fikir bazında)
  - 4.2. Kutuplaştırma
  - 4.3. Kişiselleştirme
  - 4.4. Mutlakçılık (-meli, -malı konuşma)
  - 4.5. Değiştirme gayreti (istek dışı-her şeyi değiştirme, baskı vb.)
  - 4.6. Keşkecilik
  - 4.7. Toptancılık (bütün olay ve bireyleri aynı görme)

- 4.8. Önyargı
5. Din hizmetlerinde iletişim dilinin önemi
  - 5.1. Beden dili
  - 5.2. Mekan dili
  - 5.3. İletişim araçlarında dilin kullanılması
6. Din hizmetlerinde konuşma ve dinleme
  - 6.1. Konuşma çeşitleri (açıklayıcı, bilgilendirici, eleştirici ve savunucu)
  - 6.2. Konuşmayı oluşturan etmenler
  - 6.3. Konuşmada önemli noktalar
  - 6.4. Grup kavramı ve gruplarda konuşma
  - 6.5. Dinlemenin önemi ve dinleme becerileri

VI. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE SORUN ÇÖZME (2 Saat)

1. Sorunu fark etme
2. Sorunu tanımlama
3. Alternatif çözümler üretme
4. Çözüm yollarının olası sonuçlarını dikkate alma
5. En uygun çözümü seçme
6. Değerlendirme ve düzeltme

VII. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE REHBERLİK VE DİNÎ DANIŞMANLIK (10 Saat)

1. Rehberlik ve dinî danışmanlık kavramları
2. Din hizmetlerinde rehberlik ve dinî danışmanlığın önem ve gerekliliği
3. Din hizmetlerinde rehberlik ve dinî danışmanlık alanları
4. Psikolojik yardım meslekleri ve dinî danışmada din görevlisinin rolü
5. Rehberlik ve dinî danışmada din görevlisinin dikkat edeceği ilkeler
6. Rehberlik ve dinî danışmada kullanılan yöntem ve teknikler

VIII. ÜNİTE: LİDER OLARAK DİN GÖREVLİSİ (4 Saat)

1. Liderlik kavramı ve din hizmetlerinde liderlik
2. Din görevlisinin liderliği
  - 2.1. Alanında yetkin olmak
  - 2.2. Bakış açısı geliştirmek
  - 2.3. Soğukkanlı olmak
  - 2.4. Risk almak
  - 2.5. Güven vermek
  - 2.6. Farklılıklara önem vermek
3. Din görevlisi liderliği beceri alanları
  - 3.1. Grup liderliği becerileri
  - 3.2. Kişisel beceriler
  - 3.3. Problem çözme becerileri
4. Din görevlisi liderliğinin diğer yönleri

Özel Görev Yeterlikleri İle İlgili Üniteler (3 Hafta 84 Saat)

I. ÜNİTE: İMAMLIK VE MÜEZZİNLİK BECERİSİ (28 Saat)

1. Namaz kıldırma
2. Müezzinlik yapma
3. Cenâze ile ilgili görevleri yapma
4. Yapılması mütad olan duaları Türkçeleriyle birlikte yapar.
5. Kur'an ve dinî bilgiler öğretme

II. ÜNİTE: KUR'AN OKUMA BECERİSİ (24 Saat)

1. Cemaat önünde tecvîd üzere yüzünden Kur'an okuma
2. Cemaat önünde ezbere tecvitle Kur'an okuma (mihrâbiyeler)
3. Yâsin, Fetih, Hucurat, Nebe, Mülk, Rahman ile Duhâ sûresinden Nâs sûresine kadar ezbere okuma.

III. ÜNİTE: HUTBE VE VAAZ HAZIRLAMA VE SUNMA BECERİSİ (20 Saat)

1. Hutbe hazırlama
2. Hutbeyi sunma
3. Hutbeyi değerlendirme
4. Vaaz hazırlama
5. Vaazı sunma
6. Vaazı değerlendirme

IV. ÜNİTE: KUR'AN'I ANLAMA VE ANLATMA BECERİSİ (12 Saat)

1. Okuduğu ayet ve sûrelerin anlamlarını söyleme
2. Okuduğu ayet ve sûrelerin anlamlarını cemaate anlatma
3. Okuduğu ayet ve sûrelerdeki mesajları sosyal hayatla ilişkilendirme

4.3. UYGULAMALI EĞİTİM (STAJ) (24 HAFTA)

Mesleki Uygulama Becerisi

1. Memurun görevi ile ilgili mevzuat bilgisi ve mevzuata uyumunun gözlenmesi
2. Araç gereçleri kullanma bilgi ve becerisi
3. Çevre ile uyumunun gözlenmesi
4. Ast-üst ilişkilerine dikkat etmesi
5. Görev alanında güvenlik ve koruma tedbirlerine uyması
6. Görevi sırasında tarafsızlığının gözlenmesi
7. Zamanı ve kaynakları verimli kullanmasının gözlenmesi
8. Başkanlıkça kendi görev alanı ile ilgili olarak belirlenen özel yeterlikleri uygulama becerisi
  - 8.1. Namazları kıldırma
  - 8.2. Çeşitli zaman ve durumlarda (namaz öncesi, sonrası, mukâbele vb.) Kur'an okuma
  - 8.3. Nikah, sünnet, hatim, mevlid, yemek,vb. duaları yapma
  - 8.4. Dinî içerikli karşılama, uğurlama, anma, açılış vb. törenleri yürütme
  - 8.5. Kur'an ve dinî bilgiler öğretme
  - 8.6. Hutbe hazırlama ve okuma
  - 8.7. Vaaz hazırlama ve sunma
  - 8.8. Ezan okuma ve müezzinlik yapma
  - 8.9. Cenaze işlerini (techiz, tekfin ve defin) uygulama

Vaizler

5. VAİZLERİN ÖZEL YETERLİKLERİ

Vaiz, üç boyutlu temel yeterliklere ilave olarak;

1. Vaizliğin tarihî gelişimini bilir.
2. Vaizlerin sık kullandıkları eserleri olumlu ve olumsuz yönleriyle tanır.
3. Vaaz hazırlama ve sunma yöntem ve tekniklerini uygular.
4. Dinin temel kaynaklarını (Kur'an ve Sünnet) vaazlarında etkin kullanır.
5. Kur'an'da ve muteber hadis kaynaklarındaki mesel ve hikâyeleri vaazlarında etkin kullanır.
6. Ayet ve hadisleri vaaz konusuna uygun olarak yorumlar.
7. Vaazlarında güvenilir tarihi bilgileri kullanır.
8. Vaazlarında din alanındaki temel problemleri toplumun ihtiyaçlarına göre işler.
9. Vaazlarında görev bölgesinin örf ve adetlerini dikkate alır.
10. Hedef kitlenin ilgi, ihtiyaç ve seviyesini tespit eder.
11. Vaaz hazırlarken konuyla ilgili bilimsel veri ve dokümanlardan da yararlanır.
12. Vaazın etkinliğini değerlendirir.
13. Cezaevi, hastane vb. yerlerdeki görevinin gerektirdiği bilgi birikimine sahip olur.
14. Müftüye vekalet konusunda gerekli bilgi ve donanıma sahip olur.

6. VAİZLERİN HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI

6.1. TEMEL EĞİTİM (2 HAFTA, 56 SAAT)

DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI BİLGİSİ

- Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (4 saat)
Anayasa Bilgisi (8 saat)
- Devlet Teşkilatı Bilgisi (4 saat)
- Mevzuat Bilgisi (657 sayılı kanun) (12 saat)
- Kamu Hizmeti Bilgisi (yazışma usulleri, dosyalama, gizlilik, tasarruf, milli güvenlik vb.) (12 saat)
- İnsan Hakları Bilgisi (6 saat)
- Halkla İlişkiler Bilgisi (6 saat)
- Türkçe İmla Kuralları ve Dil Bilgisi (4 saat)

6.2. HAZIRLAYICI EĞİTİM (TOPLAM 10 HAFTA)

A KURU (1 HAFTA 28 SAAT)

BAŞKANLIK MEVZUATI BİLGİSİ

- Başkanlık Teşkilatının Tanıtılması (merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı) (2 saat)
- Başkanlığın Görevleri (Anayasa ve 633 sayılı kanun çerçevesinde) (2 saat)
- Diğer Kurumlarla İlişkiler, (2 saat)
- İlgili Mevzuat
  - Diyaret İşleri Başkanlığı ile İlgili Kanun Hükmünde Kararnameler ve Bakanlar Kurulu Kararları (2 saat)
  - Diyaret İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi, (3 saat)
  - Diyaret İşleri Başkanlığı ile İlgili Tüzükler, (3 saat)
  - Diyaret İşleri Başkanlığı Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği, (2 saat)
  - Diğer Yönetmelikler(21 adet), (4 saat)
  - Yönergeler 15 adet, (4 saat)
  - Genelgeler 10 adet, (4 saat)

B KURU(TOPLAM 4 HAFTA, 112 SAAT)

B KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI

Temel Alan Ve Genel Kültür Yeterlikleri Bilgisi

1. Hafta (28 saat)

Kur'an Yorumu ve Tefsir, 10 saat (III.,IV.,V.,VI. Üniteler)

Hadis Bilgileri, 10 saat (VII.,VIII.,IX., X. Üniteler)

Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 8 saat (II. Ünite)

2. Hafta (28 saat)

Kur'an Yorumu ve Tefsir, 10 saat (III.,IV.,V.,VI. Ünitelerin devamı)

Hadis Bilgileri, 12 saat (VII.,VIII.,IX.,X. Üniteler)

Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, - 2 saat (II. Ünitenin devamı)

Din-Akıl-Bilim, - 4 Saat (XVII. Ünite)

3. Hafta (28 saat)

Fıkıh Bilgileri, 28 saat (XI.,XII.,XIII. Üniteler)

4. Hafta (28 saat)

İman Esasları, Bireysel ve Toplumsal Boyutu, 6 saat (I. Ünite)

Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 2 saat (II. Ünitenin devamı)

Ahlâk, 6 saat (XIV. Ünite)

Din, Kültür ve Toplum, 6 saat (XVI. Ünite)

Din Hizmetleri Açısından Diğer Dinler, 8 saat (XV. Ünite)

TEMEL ALAN VE GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER

I. ÜNİTE: İMAN ESASLARI, BİREYSEL VE TOPLUMSAL BOYUTU (6 Saat)

1. İman'ın mahiyeti
2. İman'ın bireysel boyutu
3. İman'ın toplumsal boyutu
4. İman esasları
  - 4.1. Allah'a iman
  - 4.2. Meleklerle iman
  - 4.3. Kitaplara iman
  - 4.4. Peygamberlere iman
  - 4.5. Ahiret'e iman
  - 4.6. Kadere iman
5. İslam inanç ekolleri
  - 5.1. Kitleselleşen ekoller
  - 5.2. Kitleselleşemeyen ekoller

II. ÜNİTE: YÜZÜNDEN VE EZBERE KUR'AN OKUMA (12 Saat)

1. İnsandaki ses sisteminin fizyolojik özellikleri
2. İnsan sesinin eğitimi ve musiki ilmi
3. Arap dilinin fonetiği
4. Kıraat ilmi ve mahiyeti
5. Tecvit kaideleri
  - 5.1. Maharic-i huruf, sıfat-ı huruf
  - 5.2. Medler
  - 5.3. İhfa, izhar, iklab
  - 5.4. İdğam
  - 5.5. Kalkale, zamir
  - 5.6. Hükmü'r-râ, sekte, vakıflar
6. Kur'an okuma teknikleri (tertil, tahkik, hadr, tedvir)
7. Uygulama (örnek metinler okuma ve bir okuyucu modelleme)
8. Yâsin, Mülk, Fetih, Hucurat, Rahman, Nebe, Duhâ'dan Nâs'a Kadar olan sûreler ile namaz dualarını; Mihrâbiyelerden (Bakara Sûresinin 1-5, 255 ve son iki ayeti, Haşr Sûresinin son üç ayeti, vb.) çeşitli törenlere uygun aşr-ı şerifleri ezbere okuma.
9. Kur'an okuma âdabı

III. ÜNİTE: KUR'AN MEÂLLERİNDEN YARARLANMA (4 Saat)

1. Kur'an çevirisinde tarihi birikim ve tartışmalar
2. Kur'an meâlleri üzerinden çeviri incelemeleri

3. Meâllerden yararlanma usulü

IV. ÜNİTE: KUR'AN MUHTEVASI (8 Saat)

1. Kur'an nasıl bir kitaptır?
2. Kur'an'ın ana konuları
  - 2.1. Varlık
    - 2.1.1. Allah
    - 2.1.2. İnsan ve diğer varlıklar
  - 2.2. Bilgi
  - 2.3. İman
  - 2.4. Hz. Peygamber ve peygamberler
  - 2.5. Dünya ve ahiret
  - 2.6. Tarih
  - 2.7. Kıssalar
  - 2.8. Toplum
  - 2.9. İnsan ilişkileri
  - 2.10. Dua ve ibadet
  - 2.11. Değerler (insani, ahlâki, toplumsal, evrensel vb.)

V. ÜNİTE: TEFSİR İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (2 Saat)

1. Tefsir usulü ve Kur'an ilimlerinin kaynakları
2. Tefsir ilminin terminolojisi (Muhkem-Müteşâbih, Esbab-ı Nüzul, Nasih-Mensuh vb.)
3. Rivâyet tefsirleri
4. Dirâyet tefsirleri

VI. ÜNİTE: KUR'AN'IN YORUMLANMASI (6 Saat)

1. Kur'an'ın üslûbu
2. Kur'an'da benzetme
3. Kur'an'da bağlam ve anlam bütünlüğü
4. Uygulama (örnek ayetler ve yorumlanması)

VII. ÜNİTE: HZ. PEYGAMBER'İN HAYATI VE ÖRNEKLİĞİ (4 Saat)

1. Hz. Peygamber öncesi Arap yarımadası ve Dünya
2. Hicret öncesi
3. Hicret sonrası
4. Hz. Peygamber sonrası
5. Hz. Peygamber'in örnekliği

VIII. ÜNİTE: HADİS İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (4 Saat)

1. Hadis ilmi
2. Hadis ilminin terminolojisi
  - 2.1. Hadis ve sünnet kavramları
  - 2.2. Sıhhat açısından hadisler
3. Hadis kaynakları
  - 3.1. Kütüb-ü sitte

- 3.2. Musannef ve müsnedler
- 3.3. Derleme hadis kaynakları
- 3.4. Uydurma ve zayıf hadis kaynakları
4. Hadis şerhleri
5. Hadisler için referans değeri taşıdığı varsayılan klasik eserler
6. Çok miktarda hadis içeren güncel kaynaklar
7. Klasik ve Türkçe kaynaklardan örnek metin incelemesi

IX. ÜNİTE: MUHTEVALARINA GÖRE HADİSLER (8 Saat)

1. Hadislerin muhtevalarına göre ayrıştırılması
2. Konularına göre hadis okuma yöntemleri
3. Ana konularına göre hadisler
  - 3.1. Varlık
    - 3.1.1. Allah
    - 3.1.2. Alem
    - 3.1.3. İnsan
  - 3.2. Bilgi
    - 3.2.1. Beş duyu ve akıl
    - 3.2.2. Vahiy
    - 3.2.3. Rüya ve ilham
  - 3.3. İman
  - 3.4. İbadetler
    - 1.4.1. Dua
    - 1.4.2. Temizlik
    - 1.4.3. Namaz
    - 1.4.4. Oruç
    - 1.4.5. Zekat-sadaka
    - 1.4.6. Hac-umre
    - 1.4.7. Kurban-adak
  - 3.5. Ahlâk
  - 3.6. Sosyal hayat
    - 3.6.1. Aile
    - 3.6.2. İnsan ilişkileri
  - 3.7. Tarihî rivayetler
  - 3.8. Bilimsel muhtevalı rivayetler
  - 3.9. Kadınlarla ilgili rivayetler
  - 3.10. Gündelik hayatla ilgili rivayetler
  - 3.11. Edebî nitelikli rivayetler (kıssa/hikaye ve meseller)

X. ÜNİTE: HADİSLERİ YORUMLAMA İLKE VE YÖNTEMLERİ (6 Saat)

1. Hadislerin dili
2. Hadislerdeki kavram dünyası
3. Hadis rivayetlerinin bütünleştirilmesi

4. Hadislerin dilsel tahlili
  - 4.1. Hadis metinlerini çeviri usulü
  - 4.2. Hadislerin semantik tahlili
  - 4.3. Hadislerin bağlam tahlili
  - 4.4. Kıssa, mesel ve sembolik anlatımların simgesel yorumu
5. Hadislerin Kur'an, tarih ve bediî gerçeklikler ve tecrübe dikkate alınarak yorumlanması
6. Hadislerin İslâm'ın temel esasları çerçevesinde yorumlanması
7. Hadislerin bağlayıcılığı ve güncel değeri
8. Uygulama (örnek hadis metinleri ve yorumları)

XI. ÜNİTE: FIKIH İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (8 Saat)

1. Fıkıh ilmi
2. Temel fıkıh kavramları
  - 2.1. Kitap, sünnet, icma, kıyas, istihsan, istislah, istishab, örf, zeria
  - 2.2. Emir, nehiy, delil, nazar, istinbat,
  - 2.3. Hüküm, müctehid, müfti, ictihad, taklid, telfik vb.)
  - 2.4. Efal-i mükellefinle ilgili kavramlar
3. Fıkıh usulü kaynakları
4. Kavaid kaynakları
5. Furû kaynakları
  - 5.1. Aslî kaynaklar
  - 5.2. Talî kaynaklar
  - 5.3. Şerhler
  - 5.4. Fetva kitapları
  - 5.5. İlimhaller

XII. ÜNİTE: FIKIH KAYNAKLARINDAN YARARLANMA (14 Saat)

1. Fıkıh kaynaklarının dili ve yapısal özellikleri
2. Fıkıh kaynaklarının hiyerarşik düzeni
3. Fıkıh kaynaklarının aktüel değeri
4. İlimhallerin tahlili ve değerlendirilmesi
  - 4.1. Temizlik
  - 4.2. Abdest ve gusül
  - 4.3. Namaz
  - 4.4. Oruç
  - 4.5. Zekat-sadaka
  - 4.6. Hac
  - 4.7. Kurban
  - 4.8. Yemin
  - 4.9. Akidler

XIII. ÜNİTE: FIKHİN TEMEL AMAÇ VE İLKELERİ (6 Saat)

1. İslam fıkhnının felsefesi olarak küllî kaideler
2. Beş temel esas (Makâsîd teorisi)
  - 2.1 Canın korunması
  - 2.2 Aklın korunması
  - 2.3 Neslin korunması
  - 2.4 Dinin korunması
  - 2.5 Malın korunması
3. Fıkhnın temel ilkeleri
  - 3.1. Kolaylık ilkesi
  - 3.2. Tedricilik ilkesi
  - 3.3. İnsan yararının gözetilmesi ilkesi

XIV. ÜNİTE: AHLÂK (6 Saat)

1. Ahlâk kavramı
2. Din-ahlâk ilişkisi
3. Ahlâk-iman ilişkisi
4. Ahlâk-ibadet ilişkisi
5. Ahlâkın bireysel boyutu
6. Ahlâkın toplumsal boyutu
7. İslâm ahlâkı ile ilgili eserler

XV. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİ AÇISINDAN DİĞER DİNLER (8 Saat)

1. Diğer dinleri öğrenmenin din hizmetleri açısından önemi
2. Günümüzdeki dinî coğrafya
3. Yahudilik (tanımı ve gelişimi)
  - 3.1. Yahudiliğin temel özellikleri (Seçilmişlik, Kutsal Topraklar Ve Mabet, Mesihçilik, On Emir)
  - 3.2. Günümüzde Yahudilik
4. Hıristiyanlık
  - 4.1. Hıristiyanlığın temel özellikleri (Mesihçilik, Kilise Ve Sakramentler)
  - 4.2. Günümüzde Hıristiyan ana mezhepleri
5. Hinduizm (Karma ve Tenasüh, Yoga ve Meditasyon, Kutsal İnek Kültü)
6. Budizm (Dünya Görüşü, Reenkarnasyon, Yoga ve Meditasyon, Nirvana)
7. Türkiye’de İslamiyet’in dışında diğer din mensupları (Yahudiler, Ermeniler, Süryaniler, Rumlar, vb.)
8. Türkiye’de yeni dinî akımlar ve misyonerlik

XVI. ÜNİTE: DİN, KÜLTÜR VE TOPLUM (6 Saat)

1. Kültür ve kültürün unsurları
2. Din-kültür ilişkisi
3. Din-birey ilişkisi
4. Din-toplum ilişkisi

5. Din ve din anlayışları

5.1. Din anlayışlarındaki farklılıkların sebepleri

5.2. Din anlayışından kaynaklanan farklı oluşumlar

5.2.1. Tarih içindeki oluşumlar

5.2.2. Günümüzdeki oluşumlar

XVII. ÜNİTE: DİN, AKIL VE BİLİM (4 Saat)

1. Din, bilim ve felsefe kavramları

2. Din ve bilimin alan ve kaynakları

3. Kur'an'da akıl ve bilgiye verilen önem

4. Din-felsefe ilişkisi

5. Müslümanların bilime katkıları

C KURU (2+3=5 HAFTA)

C KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI

Eğitme-Öğretme Yeterlikleri Bilgisi (2 Hafta)

1. Hafta (28 saat)

Din Hizmetleri ve Din Görevliliği - 4 saat (I. Ünite)

Eğitim ve Yaygın Din Eğitimi - 10 saat (II. Ünite)

Kur'an Öğretimi - 10 saat (III. Ünite)

Lider Olarak Din Görevlisi - 4 saat (VII. Ünite)

2. Hafta (28 saat)

Din Hizmetlerinde Hitâbet ve Türleri - 10 saat (IV. Ünite)

Din hizmetlerinde Rehberlik ve Dinî Danışmanlık - 10 saat (VI. Ünite)

Din Hizmetlerinde Sorun Çözme - 2 Saat (VI. Ünite)

Din Hizmetlerinde Etkili İletişim - 6 saat (V. Ünite)

Özel Görev Yeterlikleri Bilgisi (3 Hafta)

1.Hafta (28 saat)

Vaaz Hazırlama ve Sunma Becerisi - 22 saat (I. Ünite)

Cami Dışı Din Hizmetleri Becerisi - 6 saat (II. Ünite)

2.Hafta (28 saat)

Vaaz Hazırlama ve Sunma Becerisi - 22 saat (I.Ünite'nin devamı)

Cami Dışı Din Hizmetleri Becerisi - 6 saat (II. Ünite'nin devamı)

3. Hafta (28 saat)

Kur'an Okuma, Anlama ve Anlatma Becerisi - 20 saat (III.ünite)

Cami Dışı Din Hizmetleri Becerisi - 8 saat (II. Ünite)

EĞİTME-ÖĞRETME VE ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİYLE İLGİLİ ÜNİTELER

I. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİ VE DİN GÖREVLİLİĞİ (4 Saat)

1. Din hizmeti ve din görevliliği kavramları

2. Din görevliliği rolünün gerektirdiği kişisel özellikler

2.1. Rolünü benimseme

2.2. Rolün gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olma

2.3. İhlas ve samimiyet

3. Din görevliliği rolünün gerektirdiği toplumsal özellikler

4. Din hizmetleri açısından kendinî tanıma ve önemi
5. Din hizmeti açısından hedef kitleyi tanıma ve önemi
6. Din hizmetlerini zorlaştıran ve engelleyen sorunlar
  - 6.1. Din görevlisinden kaynaklanan sorunlar
  - 6.2. Cemaatten kaynaklanan sorunlar
  - 6.3. Ortamdan kaynaklanan sorunlar

II. ÜNİTE: EĞİTİM VE YAYGIN DİN EĞİTİMİ (10 Saat)

1. Eğitim ve din eğitimi ile ilgili kavramlar
2. Din eğitiminin önemi
3. Din eğitiminde strateji, ilke yöntem ve teknikler
4. Örgün ve yaygın din eğitimi
5. Yaygın din eğitimi faaliyet ve alanları
  - 5.1. Camiler
    - 5.1.1. Vaazlar
    - 5.1.2. Hutbeler
    - 5.1.2. Kur'an ve ilmihal öğretimi
  - 5.2. Kur'an kursları
  - 5.3. Merkez irşat faaliyetleri
  - 5.4. Konferans, panel ve sempozyumlar
  - 5.5. Yayınlar
6. Yaygın din eğitiminde hedef kitle ve yetişkinler din eğitimi
  - 6.1. Yetişkin insan ve öğrenme gücü
  - 6.2. Yetişkin davranışları
  - 6.3. Yetişkin din eğitiminde ilke ve yöntemler
7. Yaygın din eğitiminde plânlama ve değerlendirme
  - 7.1. Plânlama ve değerlendirmenin önemi
  - 7.2. Plânlama ve değerlendirme türleri
  - 7.3. Plânlama ve değerlendirmede ilkeler
8. Yaygın din eğitiminde teknoloji kullanımı
  - 8.1. Öğrenme, öğretme, iletişim ve üretim aracı olarak bilgisayarlar
  - 8.2. Diğer araçlar

III. ÜNİTE: KUR'AN ÖĞRETİMİ (10 Saat)

1. Kur'an öğretiminin mahiyeti
2. Kur'an öğretiminde karşılaşılan sorunlar
3. Kur'an öğretiminde dikkat edilmesi gereken ilkeler
4. Yüzünden Kur'an okuma öğretimi teknikleri
  - 4.1. Küçük adımlar tekniği
  - 4.2. Kelime öbekleri tekniği
  - 4.3. Bir okuyucuyu modelleme
  - 4.4. Metin gruplarını tekrarlama
  - 4.5. Dönüşümlü günlük çalışmalar

- 4.6. Plânlı grup çalışmaları
- 4.7. Düzey geliştirme çalışmaları
5. Kur'an'ı ezberleme teknikleri
  - 5.1. İkili ve grupla ezberleme çalışmaları
  - 5.2. Ezber için ödev verme ve dinleme
6. Kur'an öğretiminde teknoloji kullanımı
7. Kur'an meâli öğretiminde ilkeler

IV. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE HİTÂBET VE TÜRLERİ (10 Saat)

1. Hitâbet ve dinî hitâbet kavramı
2. Dinî hitâbet türleri
  - 2.1. Cami içi dinî hitâbet
    - 2.1.1. Hutbe
      - 2.1.1.1. Tanımı, yer ve zamanı
      - 2.1.1.2. Hükmü ve şartları
      - 2.1.1.3. Duaları
      - 2.1.1.4. Hazırlanması
      - 2.1.1.5. Sunumu
      - 2.1.1.6. Değerlendirmesi
    - 2.1.2. Vaaz
      - 2.1.2.1. Tanımı, yer ve zamanı
      - 2.1.2.2. Duaları
      - 2.1.2.3. Hazırlanması
      - 2.1.2.4. Sunumu
      - 2.1.2.5. Değerlendirmesi
  - 2.2. Cami dışı dinî hitâbet
    - 2.2.1. Konferans
    - 2.2.2. Sohbet
    - 2.2.3. Radyo ve TV'de dinî konuşmalar
    - 2.2.4. Önemli gün ve gecelerde yapılan dua ve konuşmalar

V. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE ETKİLİ İLETİŞİM (6 Saat)

1. İletişim kavramı ve din hizmetlerinde iletişimin önemi
2. İletişim türleri
3. İletişim sürecinin öğeleri
4. Din hizmetlerinde iletişim engelleri
  - 4.1. Aşırı genelleme (mesaj ve fikir bazında)
  - 4.2. Kutuplaştırma
  - 4.3. Kişiselleştirme
  - 4.4. Mutlakçılık (-meli, -malı konuşma)
  - 4.5. Değiştirme gayreti (istek dışı-her şeyi değiştirme, baskı vb.)
  - 4.6. Keşkecilik
  - 4.7. Toptancılık (bütün olay ve bireyleri aynı görme)

4.8. Önyargı

5. Din hizmetlerinde iletişim dilinin önemi

5.1. Beden dili

5.2. Mekan dili

5.3. İletişim araçlarında dilin kullanılması

6. Din hizmetlerinde konuşma ve dinleme

6.1. Konuşma çeşitleri (açıklayıcı, bilgilendirici, eleştirici ve savunucu)

6.2. Konuşmayı oluşturan etmenler

6.3. Konuşmada önemli noktalar

6.4. Grup kavramı ve gruplarda konuşma

6.5. Dinlemenin önemi ve dinleme becerileri

VI. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE SORUN ÇÖZME (2 Saat)

1. Sorunu fark etme

2. Sorunu tanımlama

3. Alternatif çözümler üretme

4. Çözüm yollarının olası sonuçlarını dikkate alma

5. En uygun çözümü seçme

6. Değerlendirme ve düzeltme

VII. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE REHBERLİK VE DİNİ DANIŞMANLIK (10 Saat)

1. Rehberlik ve dinî danışmanlık kavramları

2. Din hizmetlerinde rehberlik ve dinî danışmanlığın önem ve gerekliliği

3. Din hizmetlerinde rehberlik ve dinî danışmanlık alanları

4. Psikolojik yardım meslekleri ve dinî danışmada din görevlisinin rolü

5. Rehberlik ve dinî danışmada din görevlisinin dikkat edeceği ilkeler

6. Rehberlik ve dinî danışmada kullanılan yöntem ve teknikler

VIII. ÜNİTE: LİDER OLARAK DİN GÖREVLİSİ (4 Saat)

1. Liderlik kavramı ve din hizmetlerinde liderlik

2. Din görevlisinin liderliği

2.1. Alanında yetkin olmak

2.2. Bakış açısı geliştirmek

2.3. Soğukkanlı olmak

2.4. Risk almak

2.5. Güven vermek

2.6. Farklılıklara önem vermek

3. Din görevlisi liderliği beceri alanları

3.1. Grup liderliği becerileri

3.2. Kişisel beceriler

3.3. Problem çözme becerileri

4. Din görevlisi liderliğinin diğer yönleri

Özel Görev Yeterlikleri İle İlgili Üniteler (3 Hafta 84 Saat)

I. ÜNİTE: VAAZ HAZIRLAMA VE SUNMA BECERİSİ (44 Saat)

1. Vaaz hazırlama

1.1. Vaaz kaynaklarını tanıma ve kullanma

1.2. İhtiyaçlar doğrultusunda vaaz konuları belirleme

1.3. Vaazı plânlama (mekan, hedef kitle, süre, amaç vb.)

1.4. Vaaz konusuna uygun materyal hazırlama (ayet, hadis, kıssa, örnek olay vb.)

2. Vaazı sunma

2.1. Giriş

2.1.1. Vaaza giriş dualarını okuma

2.1.2. Vaaz konusuna dikkat çekme ve güdüleme

2.1.3. Konuya geçiş

2.2. Gelişme

2.2.1. Vaaz materyalini konu bütünlüğü içinde sunma

2.2.2. Sunulan materyalin birbiri ile ilgisini kurma

2.2.3. Konuyu güncel hayatla ilişkilendirme

2.3. Sonuç

2.3.1. Konuyu özetleme

2.3.2. Ana fikri vurgulama

2.3.3. Konuya uygun bir dua ile vaazı tamamlama

2.4. Vaazı sunarken ses tonunu ve beden dilini kullanma

2.5. Vaazı değerlendirme

2.5.1. Biçim açısından

2.5.2. İçerik açısından

2.5.3. Yöntem açısından

II. ÜNİTE: CAMİ DIŞI DİN HİZMETLERİ BECERİSİ (20 Saat)

1. Cezaevi ve ıslahevinde görev yapma

2. Huzurevi ve hastanede görev yapma

3. Kur'an kursu'nda ders verme

4. Halkın dinî sorularına cevap verme

5. Cami dışı ortamlarda sohbet yapma

6. Yapılması mûtd olan duaları Türkçeleriyle birlikte yapar

III. ÜNİTE: KUR'AN OKUMA, ANLAMA VE ANLATMA BECERİSİ (20 Saat)

1. Cemaat önünde tecvit üzere yüzünden ve ezbere Kur'an okuma

2. Okuduğu ayet ve sûrelerin anlamlarını söyleme

3. Okuduğu ayet ve sûrelerin anlamlarını cemaate anlatma

4. Okuduğu ayet ve sûrelerdeki mesajları sosyal hayatla ilişkilendirme

5. Kur'an öğretme

6.3. UYGULAMALI EĞİTİM (STAJ) (24 HAFTA)

Mesleki Uygulama Becerisi

- 1.** Memurun görevi ile ilgili mevzuatı bilgisi ve buna uyumunun gözlenmesi
- 2.** Sorumluluğuna verilen araç gereçleri kullanma ve bakımı ile ilgili becerisi
- 3.** Çevresi ile uyumunun gözlenmesi
- 4.** Ast-üst ilişkilerine dikkat etmesi
- 5.** Görev alanında güvenlik ve koruma tedbirlerine uyması
- 6.** Görevi sırasında muhataplarına karşı tarafsızlığının gözlenmesi
- 7.** Zamanı ve kaynakları verimli kullanmasının gözlenmesi
- 8.** Başkanlıkça kendi görev alanı ile ilgili olarak belirlenen özel yeterlikleri uygulama becerisi
  - 8.1.** Namazları kıldırma.
  - 8.2.** Çeşitli zaman ve durumlarda (namaz öncesi, sonrası, mukabele vb.) Kur'an okuma.
  - 8.3.** Nikah, sünnet, hatim, mevlid, yemek,vb. duaları yapma.
  - 8.4.** Dinî içerikli karşılama, uğurlama, anma, açılış vb. törenleri yürütme.
  - 8.5.** Kur'an ve dinî bilgiler öğretme.
  - 8.6.** Hutbe hazırlama ve okuma.
  - 8.7.** Vaaz hazırlama ve sunma.
  - 8.8.** Ezan okuma ve müezzinlik yapma.
  - 8.9.** Cenâze işlerini (teçhiz, tekfin ve defin) uygulama.

Kur'an Kursu Öğreticileri

7. KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİLERİNİN ÖZEL YETERLİKLERİ

Kur'an Kursu öğreticisi, üç boyutlu temel Yeterliklere ilave olarak;

1. İman, ibadet ve ahlâk esaslarını açıklar.
2. Yüzünden ve ezbere Kur'an öğretim tekniklerini bilir ve uygular.
3. Belli başlı tecvit kurallarını örnekleriyle açıklar ve uygular.
4. Kur'an okumada öğrencinin yaptığı yanlışlıkları tespit eder.
5. Bazı sûre (Yâsin, Mülk, Hucurat, Fetih, Rahman, Nebe sûreleriyle Duhâ sûresinden Nâs sûresine kadar) ve duaları ezbere okur.
6. Öğrencilerin psikolojik, sosyal, dinî ve ahlâkî gelişim özelliklerini tanır.
7. Konuya uygun öğretim yöntem ve tekniklerini seçer ve uygular.
8. Öğretim programına uygun araç-gereç ve materyalleri hazırlar.
9. Öğretim amaçlarına uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını belirler.
10. Günlük, ünite yıllık ders plânları yapar.
11. Öğrencileri derse güdüler.
12. Öğrencilerin bağımsız düşünme becerilerini geliştirir.
13. Öğrencileri bir sonraki derse hazırlar.
14. Öğrencilere rehberlik yaparak olumlu davranmaya yönlendirir.

8. KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİLERİNİN HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI

8.1. TEMEL EĞİTİM (2 HAFTA 56 SAAT)

DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI BİLGİSİ

- Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (4 saat)
- Anayasa Bilgisi (8 saat)
- Devlet Teşkilatı Bilgisi (4 saat)
- Mevzuat Bilgisi (657 sayılı kanun) (12 saat)
- Kamu Hizmeti Bilgisi (yazışma usulleri, dosyalama, gizlilik, tasarruf, milli güvenlik vb.) (12saat)
- İnsan Hakları Bilgisi (6 saat)
- Halkla İlişkiler Bilgisi (6 saat)
- Türkçe İmla Kuralları ve Dil Bilgisi (4 saat)

8.2. HAZIRLAYICI EĞİTİM (TOPLAM 10 HAFTA)

A KURU (1 HAFTA 28 SAAT)

BAŞKANLIK MEVZUATI BİLGİSİ

- Başkanlık Teşkilatının Tanıtılması (Merkez, Taşra ve Yurt Dışı Teşkilatı) (2 saat)
- Başkanlığın Görevleri (Anayasa ve 633 sayılı Kanun Çerçevesinde) (2 saat)
- Diğer Kurumlarla İlişkiler, (2 saat)
- İlgili Mevzuat
  - Diyanet İşleri Başkanlığı ile İlgili Kanun Hükmünde Kararnameler ve Bakanlar Kurulu Kararları (2 saat)
  - Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi, (3 saat)
  - Diyanet İşleri Başkanlığı ile İlgili Tüzükler, (3 saat)
  - Diyanet İşleri Başkanlığı Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği, (2 saat)
  - Diğer Yönetmelikler (21 adet), (4 saat)
  - Yönergeler 15 adet, (4 saat)
  - Genelgeler 10 adet, (4 saat)

B KURU (TOPLAM 4 HAFTA, 112 SAAT)

B KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI

Temel Alan Ve Genel Kültür Yeterlikleri Bilgisi

1. Hafta(28 saat)

İman Esasları, Bireysel ve Toplumsal Boyutu, 6 saat (I. Ünite)

Ahlâk, 6 saat (XIV. Ünite)

Din, Akıl, Bilim, 4 saat (XVII. Ünite)

Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 12 saat (II. Ünite)

2. Hafta(28 saat)

Kur'an Yorumu ve Tefsir -20 saat (III.,IV.,V.,VI. Üniteler)

Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 8 saat (II. Ünite)

3. Hafta(28 saat)

Din Hizmetleri Açısından Diğer Dinler, 8 saat (XV. Ünite)

Fıkıh Bilgileri 20 saat - (XI.,XII.,XIII. Üniteler)

4. Hafta(28 saat)

Hadis Bilgileri, 22 saat (VII.,VIII.,IX.,X. Üniteler)

Din, Kültür ve Toplum, 6 saat (XVI. Ünite)

TEMEL ALAN VE GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER

I. ÜNİTE: İMAN ESASLARI, BİREYSEL VE TOPLUMSAL BOYUTU (6 Saat)

1. İman'ın mahiyeti
2. İman'ın bireysel boyutu
3. İman'ın toplumsal boyutu
4. İman esasları
  - 4.1. Allah'a iman
  - 4.2. Meleklerle iman
  - 4.3. Kitaplara iman
  - 4.4. Peygamberlere iman
  - 4.5. Ahiret'e iman
  - 4.6. Kadere iman
5. İslam inanç ekolleri
  - 5.1. Kitleselleşen ekoller
  - 5.2. Kitleselleşemeyen ekoller

II. ÜNİTE: YÜZÜNDEN VE EZBERE KUR'AN OKUMA (20 Saat)

1. İnsandaki ses sisteminin fizyolojik özellikleri
2. İnsan sesinin eğitimi ve musiki ilmi
3. Arap dilinin fonetiği
4. Kıraat ilmi ve mahiyeti
5. Tecvit kaideleri
  - 5.1. Mahâric-i huruf, sıfat-ı huruf
  - 5.2. Medler
  - 5.3. İhfa, izhar, iklab
  - 5.4. İdğam
  - 5.5. Kalkale, zamir
  - 5.6. Hükmü'r-râ, sekte, vakıflar
6. Kur'an okuma teknikleri (tertil, tahkik, hadr, tedvir)
7. Uygulama (örnek metinler okuma ve bir okuyucu modelleme)
8. Yâsin, Mülk, Fetih, Hucurat, Rahman, Nebe, Duhâ'dan Nâs'a Kadar olan sûreler ile namaz dualarını; mihrâbiyelerden (Bakara Sûresinin 1-5, 255 ve son iki ayeti, Haşr Sûresinin son üç ayeti, vb.) çeşitli törenlere uygun aşr-ı şerifleri ezbere okuma.
9. Kur'an okuma adâbı

III. ÜNİTE: KUR'AN MEÂLLERİNDEN YARARLANMA (4 Saat)

1. Kur'an çevirisinde tarihi birikim ve tartışmalar
2. Kur'an meâlleri üzerinden çeviri incelemeleri
3. Meâllerden yararlanma usulü

IV. ÜNİTE: KUR'AN MUHTEVASI (8 Saat)

1. Kur'an nasıl bir kitaptır?
2. Kur'an'ın ana konuları
  - 2.1. Varlık
    - 2.1.1. Allah
    - 2.1.2. İnsan ve diğer varlıklar
  - 2.2. Bilgi
  - 2.3. İman
  - 2.4. Hz. Peygamber ve peygamberler
  - 2.5. Dünya ve ahiret
  - 2.6. Tarih
  - 2.7. Kıssalar
  - 2.8. Toplum
  - 2.9. İnsan ilişkileri
  - 2.10. Dua ve ibadet
  - 2.11. Değerler (insani, ahlâki, toplumsal, evrensel vb.)

V. ÜNİTE: TEFSİR İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (2 Saat)

1. Tefsir usulü ve Kur'an ilimlerinin kaynakları
2. Tefsir ilminin terminolojisi (Muhkem-Müteşabih, Esbab-ı Nüzul, Nasih-Mensuh vb.)
3. Rivâyet tefsirleri
4. Dirâyet tefsirleri

VI. ÜNİTE: KUR'AN'IN YORUMLANMASI (6 Saat)

1. Kur'an'ın üslûbu
2. Kur'an'da benzetme
3. Kur'an'da bağlam ve anlam bütünlüğü
4. Uygulama (örnek ayetler ve yorumlanması)

VII. ÜNİTE: HZ. PEYGAMBER'İN HAYATI VE ÖRNEKLİĞİ (4 Saat)

1. Hz. Peygamber öncesi Arap yarımadası ve Dünya
2. Hicret öncesi
3. Hicret sonrası
4. Hz. Peygamber sonrası
5. Hz. Peygamber'in örnekliliği

VIII. ÜNİTE: HADİS İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (4 Saat)

1. Hadis ilmi
2. Hadis ilminin terminolojisi
  - 2.1. Hadis ve sünnet kavramları
  - 2.2. Sıhhat açısından hadisler

3. Hadis kaynakları
  - 3.1. Kütüb-ü sitte
  - 3.2. Musannef ve Müsnedler
  - 3.3. Derleme hadis kaynakları
  - 3.4. Uydurma ve zayıf hadis kaynakları
4. Hadis şerhleri
5. Hadisler için referans değeri taşıdığı varsayılan klasik eserler
6. Çok miktarda hadis içeren güncel kaynaklar
7. Klasik ve Türkçe kaynaklardan örnek metin incelemesi

IX. ÜNİTE: MUHTEVALARINA GÖRE HADİSLER (8 Saat)

1. Hadislerin muhtevalarına göre ayrıştırılması
2. Konularına göre hadis okuma yöntemleri
3. Ana konularına göre hadisler
  - 3.1. Varlık
    - 3.1.1. Allah
    - 3.1.2. Alem
    - 3.1.3. İnsan
  - 3.2. Bilgi
    - 3.2.1. Beş duyu ve akıl
    - 3.2.2. Vahiy
    - 3.2.3. Rüya ve ilham
  - 3.3. İman
  - 3.4. İbadetler
    - 3.4.1. Dua
    - 3.4.2. Temizlik
    - 3.4.3. Namaz
    - 3.4.4. Oruç
    - 3.4.5. Zekat-sadaka
    - 3.4.6. Hac-umre
    - 3.4.7. Kurban-adak
  - 3.5. Ahlâk
  - 3.6. Sosyal hayat
    - 3.6.1. Aile
    - 3.6.2. İnsan ilişkileri
  - 3.7. Tarihî rivayetler
  - 3.8. Bilimsel muhtevalı rivayetler
  - 3.9. Kadınlarla ilgili rivayetler
  - 3.10. Gündelik hayatla ilgili rivayetler
  - 3.11. Edebî nitelikli rivayetler (kıssa/hikaye ve meseller)

X. ÜNİTE: HADİSLERİ YORUMLAMA İLKE VE YÖNTEMLERİ (6 Saat)

1. Hadislerin dili
2. Hadislerdeki kavram dünyası
3. Hadis rivayetlerinin bütünleştirilmesi
4. Hadislerin dilsel tahlili
  - 4.1. Hadis metinlerini çeviri usulü
  - 4.2. Hadislerin semantik tahlili
  - 4.3. Hadislerin bağlam tahlili
  - 4.4. Kıssa, mesel ve sembolik anlatımların simgesel yorumu
5. Hadislerin Kur'an, tarih ve bedîî gerçeklikler ve tecrübe dikkate alınarak yorumlanması
6. Hadislerin İslâm'ın temel esasları çerçevesinde yorumlanması
7. Hadislerin bağlayıcılığı ve güncel değeri
8. Uygulama (örnek hadis metinleri ve yorumları)

XI. ÜNİTE: FIKIH İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (6 Saat)

1. Fıkıh ilmi
2. Temel fıkıh kavramları
  - 2.1. Kitap, sünnet, icma, kıyas, istihsan, istislah, istishab, örf, zeria
  - 2.2. Emir, nehiy, delil, nazar, istinbat,
  - 2.3. Hüküm, müctehid, müfti, ictihad, taklid, telif vb.)
  - 2.4. Efal-i mükellefinle ilgili kavramlar
3. Fıkıh usulü kaynakları
4. Kavaid kaynakları
5. Furû kaynakları
  - 5.1. Aslî kaynaklar
  - 5.2. Talî kaynaklar
  - 5.3. Şerhler
  - 5.4. Fetva kitapları
  - 5.5. İlmihaller

XII. ÜNİTE: FIKIH KAYNAKLARINDAN YARARLANMA (10 Saat)

1. Fıkıh kaynaklarının dili ve yapısal özellikleri
2. Fıkıh kaynaklarının hiyerarşik düzeni
3. Fıkıh kaynaklarının aktüel değeri
4. İlmihallerin tahlili ve değerlendirilmesi
  - 4.1. Temizlik
  - 4.2. Abdest ve gusül
  - 4.3. Namaz
  - 4.4. Oruç
  - 4.5. Zekat-sadaka
  - 4.6. Hac
  - 4.7. Kurban

4.8. Yemin

4.9. Akidler

XIII. ÜNİTE: FIKHİN TEMEL AMAÇ VE İLKELERİ (4 Saat)

1. İslam fikhinin felsefesi olarak küllî kaideler
2. Beş temel esas (Makâsıd teorisi)
  - 2.1. Canın korunması
  - 2.2. Aklın korunması
  - 2.3. Neslin korunması
  - 2.4. Dinin korunması
  - 2.5. Malın korunması
3. Fikhin temel ilkeleri
  - 3.1. Kolaylık ilkesi
  - 3.2. Tedricilik ilkesi
  - 3.3. İnsan yararının gözetilmesi ilkesi

XIV. ÜNİTE: AHLÂK (6 Saat)

1. Ahlâk kavramı
2. Din-ahlâk ilişkisi
3. Ahlâk-iman ilişkisi
4. Ahlâk-ibadet ilişkisi
5. Ahlâkın bireysel boyutu
6. Ahlâkın toplumsal boyutu
7. İslâm ahlâkı ile ilgili eserler

XV. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİ AÇISINDAN DİĞER DİNLER (8 Saat)

1. Diğer dinleri öğrenmenin din hizmetleri açısından önemi
2. Günümüzdeki dinî coğrafya
3. Yahudilik (tanımı ve gelişimi)
  - 3.1. Yahudiliğin temel özellikleri (Seçilmişlik, Kutsal Topraklar ve Mabet, Mesihçilik, On Emir)
  - 3.2. Günümüzde Yahudilik
4. Hıristiyanlık
  - 4.1. Hıristiyanlığın temel özellikleri (Mesihçilik, Kilise ve Sakramentler)
  - 4.2. Günümüzde Hıristiyan ana mezhepleri
5. Hinduizm (Karma ve Tenasüh, Yoga ve Meditasyon, Kutsal İnek Kültü)
6. Budizm (Dünya görüşü, Reenkarnasyon, Yoga ve Meditasyon, Nirvana)
7. Türkiye’de İslâmiyet’in dışında diğer din mensupları (Yahudiler, Ermeniler, Süryaniler, Rumlar, vb.)
8. Türkiye’de yeni dinî akımlar ve misyonerlik

XVI. ÜNİTE: DİN, KÜLTÜR VE TOPLUM (6 Saat)

1. Kültür ve kültürün unsurları
2. Din-kültür ilişkisi

3. Din-birey ilişkisi
4. Din-toplum ilişkisi
5. Din ve din anlayışları
  - 5.1. Din anlayışlarındaki farklılıkların sebepleri
  - 5.2. Din anlayışından kaynaklanan farklı oluşumlar
    - 5.2.1.Tarih içindeki oluşumlar
    - 5.2.2.Günümüzdeki oluşumlar

XVII. ÜNİTE: DİN, AKIL VE BİLİM (4 Saat)

1. Din, bilim ve felsefe kavramları
2. Din ve bilimin alan ve kaynakları
3. Kur'an'da akıl ve bilgiye verilen önem
4. Din-felsefe ilişkisi
5. Müslümanların bilime katkıları

C KURU (2+3=5 HAFTA)

C KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI

Eğitme- Öğretme Yeterlikleri Bilgisi (2 Hafta)

1. Hafta (28 saat)

- Eğitim ve Yaygın Din Eğitimi - 10 saat (II. Ünite)
Kur'an Öğretimi - 10 saat (III. Ünite)
Lider Olarak Din Görevlisi - 4 saat (VII. Ünite)
Din Hizmetleri ve Din Görevliliği - 4 saat (I. Ünite)

2. Hafta (28 saat)

- Din Hizmetlerinde Hitâbet ve Türleri - 10 saat (IV. Ünite)
Din Hizmetlerinde Rehberlik ve Dinî Danışmanlık - 10 saat (VI. Ünite)
Din Hizmetlerinde Sorun Çözme - 2 Saat (VI. Ünite)
Din Hizmetlerinde Etkili İletişim - 6 saat (V. Ünite)

Özel Görev Yeterlikleri Bilgisi (3 Hafta)

1. Hafta (28 saat)

- Kur'an Okuma Becerisi - 18 saat (I. Ünite)
Kur'an'ı Anlama ve Anlatma Becerisi - 10 saat (II. Ünite)

2. Hafta (28 saat)

- Kur'an'ı Öğretme Becerisi -28 saat (III. Ünite)

3. Hafta (28 saat)

- Dinî Bilgiler Öğretme Becerisi - 28 saat (IV. Ünite)

EĞİTME-ÖĞRETME VE ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİYLE İLGİLİ ÜNİTELER

I. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİ VE DİN GÖREVLİLİĞİ (4 Saat)

1. Din hizmeti ve din görevliliği kavramları
2. Din görevliliği rolünün gerektirdiği kişisel özellikler
  - 2.1. Rolünü benimseme
  - 2.2. Rolün gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olma
  - 2.3. İhlas ve samimiyet
3. Din görevliliği rolünün gerektirdiği toplumsal özellikler

4. Din hizmetleri açısından kendinî tanıma ve önemi
5. Din hizmeti açısından hedef kitleyi tanıma ve önemi
6. Din hizmetlerini zorlaştıran ve engelleyen sorunlar
  - 6.1. Din görevlisinden kaynaklanan sorunlar
  - 6.2. Cemaatten kaynaklanan sorunlar
  - 6.3. Ortamdan kaynaklanan sorunlar

II. ÜNİTE: EĞİTİM VE YAYGIN DİN EĞİTİMİ (10 Saat)

1. Eğitim ve din eğitimi ile ilgili kavramlar
2. Din eğitiminin önemi
3. Din eğitiminde strateji, ilke yöntem ve teknikler
  - 3.1. Anlatım
  - 3.2. Soru-cevap
  - 3.3. Tartışma
  - 3.4. Grup çalışması
  - 3.5. Örnek olay incelemesi
  - 3.6. Gösteri
  - 3.7. Problem çözme
  - 3.8. Dramatizasyon
  - 3.9. Gösterip yaptırma
  - 3.10. Eğitsel oyunlar
4. Örgün ve yaygın din eğitimi
5. Yaygın din eğitimi faaliyet ve alanları
  - 5.1. Camiler
    - 5.1.1. Vaazlar
    - 5.1.2. Hutbeler
    - 5.1.3. Kur'an ve ilmihal öğretimi
  - 5.2. Kur'an kursları
  - 5.3. Merkez irşat faaliyetleri
  - 5.4. Konferans, panel ve sempozyumlar
  - 5.5. Yayınlar
6. Yaygın din eğitiminde hedef kitle ve yetişkinler din eğitimi
  - 6.1. Yetişkin insan ve öğrenme gücü
  - 6.2. Yetişkin davranışları
  - 6.3. Yetişkin din eğitiminde ilke ve yöntemler
7. Yaygın din eğitiminde plânlama ve değerlendirme
  - 7.1. Plânlama ve değerlendirmenin önemi
  - 7.2. Plânlama ve değerlendirme türleri
  - 7.3. Plânlama ve değerlendirmede ilkeler
8. Yaygın din eğitiminde teknoloji kullanımı
  - 8.1. Öğrenme, öğretme, iletişim ve üretim aracı olarak bilgisayarlar
  - 8.2. Diğer araçlar

III. ÜNİTE: KUR'AN ÖĞRETİMİ (10 Saat)

1. Kur'an öğretimının mahiyeti
2. Kur'an öğretiminde karşılaşılan sorunlar
3. Kur'an öğretiminde dikkat edilmesi gereken ilkeler
4. Yüzünden Kur'an okuma öğretimi teknikleri
  - 4.1. Küçük adımlar tekniği
  - 4.2. Kelime öbekleri tekniği
  - 4.3. Bir okuyucuyu modelleme
  - 4.4. Metin gruplarını tekrarlama
  - 4.5. Dönüşümlü günlük çalışmalar
  - 4.6. Plânlı grup çalışmaları
  - 4.7. Düzey geliştirme çalışmaları
5. Kur'an'ı ezberleme teknikleri
  - 5.1. İkili ve grupla ezberleme çalışmaları
  - 5.2. Ezber için ödev verme ve dinleme
6. Kur'an öğretiminde teknoloji kullanımı
7. Kur'an meâli öğretiminde ilkeler

IV. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE HİTÂBET VE TÜRLERİ (10 Saat)

1. Hitâbet ve dinî hitâbet kavramı
2. Dinî hitâbet türleri
  - 2.1. Cami içi dinî hitâbet
    - 2.1.1. Hutbe
      - 2.1.1.1. Tanımı, yer ve zamanı
      - 2.1.1.2. Hükmü ve şartları
      - 2.1.1.3. Duaları
      - 2.1.1.4. Hazırlanması
      - 2.1.1.5. Sunumu
      - 2.1.1.6. Değerlendirmesi
    - 2.1.2. Vaaz
      - 2.1.2.1. Tanımı, yer ve zamanı
      - 2.1.2.2. Duaları
      - 2.1.2.3. Hazırlanması
      - 2.1.2.4. Sunumu
      - 2.1.2.5. Değerlendirmesi
  - 2.2. Cami dışı dinî hitâbet
    - 2.1.3. Konferans
    - 2.1.4. Sohbet
    - 2.1.5. Radyo ve TV'de dinî konuşmalar
    - 2.1.6. Önemli gün ve gecelerde yapılan dua ve konuşmalar

V. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE ETKİLİ İLETİŞİM (6 Saat)

1. İletişim kavramı ve din hizmetlerinde iletişimin önemi
2. İletişim türleri
3. İletişim sürecinin öğeleri
4. Din hizmetlerinde iletişim engelleri
  - 4.1. Aşırı genelleme (mesaj ve fikir bazında)
  - 4.2. Kutuplaştırma
  - 4.3. Kişiselleştirme
  - 4.4. Mutlakçılık (-meli, -malı konuşma)
  - 4.5. Değiştirme gayreti (istek dışı-her şeyi değiştirme, baskı vb.)
  - 4.6. Keşkecilik
  - 4.7. Toptancılık (bütün olay ve bireyleri aynı görme)
  - 4.8. Önyargı
5. Din hizmetlerinde iletişim dilinin önemi
  - 5.1. Beden dili
  - 5.2. Mekan dili
  - 5.3. İletişim araçlarında dilin kullanılması
6. Din hizmetlerinde konuşma ve dinleme
  - 6.1. Konuşma çeşitleri (açıklayıcı, bilgilendirici, eleştirici ve savunucu)
  - 6.2. Konuşmayı oluşturan etmenler
  - 6.3. Konuşmada önemli noktalar
  - 6.4. Grup kavramı ve gruplarda konuşma
  - 6.5. Dinlemenin önemi ve dinleme becerileri

VI. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE SORUN ÇÖZME (2 Saat)

1. Sorunu fark etme
2. Sorunu tanımlama
3. Alternatif çözümler üretme
4. Çözüm yollarının olası sonuçlarını dikkate alma
5. En uygun çözümü seçme
6. Değerlendirme ve düzeltme

VII. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE REHBERLİK VE DİNİ DANIŞMANLIK (10 Saat)

1. Rehberlik ve dinî danışmanlık kavramları
2. Din hizmetlerinde rehberlik ve dinî danışmanlığın önem ve gerekliliği
3. Din hizmetlerinde rehberlik ve dinî danışmanlık alanları
4. Psikolojik yardım meslekleri ve dinî danışmada din görevlisinin rolü
5. Rehberlik ve dinî danışmada din görevlisinin dikkat edeceği ilkeler
6. Rehberlik ve dinî danışmada kullanılan yöntem ve teknikler

VIII. ÜNİTE: LİDER OLARAK DİN GÖREVLİSİ (4 Saat)

1. Liderlik kavramı ve din hizmetlerinde liderlik
2. Din görevlisinin liderliği
  - 2.1. Alanında yetkin olmak
  - 2.2. Vizyon geliştirmek

- 2.3. Soğukkanlı olmak
- 2.4. Risk almak
- 2.5. Güven vermek
- 2.6. Farklılıklara önem vermek
3. Din görevlisi liderliği beceri alanları
  - 3.1. Grup liderliği becerileri
  - 3.2. Kişisel beceriler
  - 3.3. Problem çözme becerileri
4. Din görevlisi liderliğinin diğer yönleri

Özel Görev Yeterlikleri İle İlgili Üniteler (3 Hafta 84 Saat)

I. ÜNİTE: KUR'AN OKUMA BECERİSİ (18 Saat)

1. Tecvit üzere yüzünden Kur'an okuma
2. Ezbere tecvitle Kur'an okuma
3. Yâsin, Fetih, Hucurat, Nebe, Mülk, Rahman ile Duhâ sûresinden Nâs sûresine kadar ezbere okuma.

II. ÜNİTE: KUR'AN'I ANLAMA VE ANLATMA BECERİSİ (10 Saat)

1. Okuduğu ayet ve sûrelerin anlamlarını söyleme
2. Okuduğu ayet ve sûrelerin anlamlarını anlatma
3. Okuduğu ayet ve sûrelerdeki mesajları sosyal hayatla ilişkilendirme

III. ÜNİTE: KUR'AN ÖĞRETME BECERİSİ (28 Saat)

1. Kur'an'ı yüzünden öğretme tekniklerini uygulama
2. Kur'an'ı ezberden öğretme tekniklerini uygulama
3. Öğrencileri Kur'an meâlinden yararlandırma

IV. ÜNİTE: DİNİ BİLGİLER ÖĞRETME BECERİSİ (28 Saat)

1. Yıllık ve günlük ders plânı yapma
2. Öğretim materyalleri hazırlama
3. Öğretme ve öğrenme sürecini yönetme
4. Öğretim yöntemlerini uygulama
5. Mikro öğretim uygulamaları
6. Öğretimi değerlendirme

8.3. UYGULAMALI EĞİTİM (STAJ) (24 HAFTA)

MESLEKİ UYGULAMA BECERİSİ

1. Memurun görevi ile ilgili mevzuatı bilgisi ve buna uyumunun gözlenmesi
2. Sorumluluğuna verilen araç gereçleri kullanma ve bakımı ile ilgili becerisi
3. Çevresi ile uyumunun gözlenmesi
4. Ast-üst ilişkilerine dikkat etmesi
5. Görev alanında güvenlik ve koruma tedbirlerine uyması
6. Görevi sırasında muhataplarına karşı tarafsızlığının gözlenmesi
7. Zamanı ve kaynakları verimli kullanmasının gözlenmesi
8. Başkanlıkça kendi görev alanı ile ilgili olarak belirlenen özel yeterlikleri uygulama becerisi
  - 8.1. Namazları kıldırma.
  - 8.2. Çeşitli zaman ve durumlarda (namaz öncesi, sonrası, mukabele vb.) Kur'an okuma.
  - 8.3. Nikah, sünnet, hatim, mevlit, yemek,vb. duaları yapma.
  - 8.4. Dinî içerikli karşılama, uğurlama, anma, açılış vb. törenleri yürütme.
  - 8.5. Kur'an ve dinî bilgiler öğretme.
  - 8.6. Hutbe hazırlama ve okuma.
  - 8.7. Vaaz hazırlama ve sunma.
  - 8.8. Ezan okuma ve müezzinlik yapma.
  - 8.9. Cenâze işlerini (teçhiz, tekfin ve defin) uygulama.

Din Hizmetleri Uzmanları

9. DİN HİZMETLERİ UZMANLARININ ÖZEL YETERLİKLERİ

Din hizmetleri uzmanı, üç boyutlu temel yeterliklere ilave olarak;

1. Yedme tekniklerini etkili kullanır.
2. Problem tanıma tekniklerini uygular.
3. Güncel dinî-ahlâki problemlerin çözümünde bireysel-psikolojik yardım ve danışmanlık yapar.
4. Gerektiğinde vaaz, konferans ve seminer hazırlayıp sunar.

10. DİN HİZMETLERİ UZMANLARININ HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI

10.1. TEMEL EĞİTİM (2 HAFTA 56 SAAT)

DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI BİLGİSİ

- Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (4 saat)
- Anayasa Bilgisi (8 saat)
- Devlet Teşkilatı Bilgisi (4 saat)
- Mevzuat Bilgisi (657 sayılı kanun) (12 saat)
- Kamu Hizmeti Bilgisi (yazışma usulleri, dosyalama, gizlilik, tasarruf, milli güvenlik vb.) (12saat)
- İnsan Hakları Bilgisi (6 saat)
- Halkla İlişkiler Bilgisi (6 saat)
- Türkçe İmla Kuralları ve Dil Bilgisi (4 saat)

10.2. HAZIRLAYICI EĞİTİM (TOPLAM 10 HAFTA)

A KURU (1 HAFTA 28 SAAT)

BAŞKANLIK MEVZUAT BİLGİSİ

- Başkanlık Teşkilatının Tanıtılması (merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı) (2 saat)
- Başkanlığın Görevleri (Anayasa ve 633 sayılı kanun çerçevesinde) (2 saat)
- Diğer Kurumlarla İlişkiler, (2 saat)
- İlgili Mevzuat
  - Diyanele İlgili Kanun Hükmünde Kararnameler ve Bakanlar Kurulu Kararları (2 saat)
  - Diyane İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi, (3 saat)
  - Diyanele İlgili Tüzükler, (3 saat)
  - Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği, (2 saat)
  - Diğer Yönetmelikler(21 adet), (4 saat)
  - Yönergeler 15 adet, (4 saat)
  - Genelgeler 10 adet, (4 saat)

B KURU (TOPLAM 4 HAFTA 112 SAAT)

B KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI

Temel Alan ve Genel Kültür Yeterlikleri Bilgisi

1. Hafta(28 saat)

İman Esasları, Bireysel ve Toplumsal Boyutu,-6 saat (I. Ünite)

Ahlâk, 6 saat (XIV. Ünite)

Din, Akıl, Bilim, 4 saat (XVII. Ünite)

Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 12 saat (II. Ünite)

2. Hafta(28 saat)

Kur'an Yorumu ve Tefsir, 20 saat (III.,IV.,V.,VI. Üniteler)

Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 8 saat (II. Ünite)

3. Hafta(28 saat)

Din Hizmetleri Açısından Diğer Dinler, 8 saat (XV. Ünite)

Fıkıh Bilgileri, 20 saat (XI.,XII.,XIII. Üniteler)

4. Hafta(28 saat)

Hadis Bilgileri, 22 saat (VII.,VIII.,IX.,X. Üniteler)

Din, Kültür ve Toplum, 6 saat (XVI. Ünite)

TEMEL ALAN VE GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER

I. ÜNİTE: İMAN ESASLARI, BİREYSEL VE TOPLUMSAL BOYUTU (6 Saat)

1. İman'ın mahiyeti
2. İman'ın bireysel boyutu
3. İman'ın toplumsal boyutu
4. İman esasları
  - 4.1. Allah'a iman
  - 4.2. Meleklerle iman
  - 4.3. Kitaplara iman
  - 4.4. Peygamberlere iman
  - 4.5. Ahiret'e iman
  - 4.6. Kadere iman
5. İslam inanç ekolleri
  - 5.1. Kitleselleşen ekoller
  - 5.2. Kitleselleşemeyen ekoller

II. ÜNİTE: YÜZÜNDEN VE EZBERE KUR'AN OKUMA (20 Saat)

1. İnsandaki ses sisteminin fizyolojik özellikleri
2. İnsan sesinin eğitimi ve musiki ilmi
3. Arap dilinin fonetiği
4. Kıraat ilmi ve mahiyeti
5. Tecvit kaideleri
  - 5.1. Maharic-i huruf, sıfat-ı huruf
  - 5.2. Medler
  - 5.3. İhfa, izhar, iklab
  - 5.4. İdğam
  - 5.5. Kalkale, zamir
  - 5.6. Hükmü'r-râ, sekte, vakıflar
6. Kur'an okuma teknikleri (tertil, tahkik, hadr, tedvir)
7. Uygulama (örnek metinler okuma ve bir okuyucu modelleme)
8. Yâsin, Mülk, Fetih, Hucurat, Rahman, Nebe, Duhâ'dan Nâs'a kadar olan sûreler ile namaz dualarını; Mihrâbiyelerden (Bakara Sûresinin 1-5, 255 ve son iki ayeti, Haşr Sûresinin son üç ayeti, vb.) çeşitli törenlere uygun aşr-ı şerifleri ezbere okuma.
9. Kur'an okuma adâbı

III. ÜNİTE: KUR'AN MEÂLLERİNDEN YARARLANMA (4 Saat)

1. Kur'an çevirisinde tarihi birikim ve tartışmalar
2. Kur'an meâlleri üzerinden çeviri incelemeleri
3. Meâllerden yararlanma usulü

IV. ÜNİTE: KUR'AN MUHTEVASI (8 Saat)

1. Kur'an nasıl bir kitaptır?
2. Kur'an'ın ana konuları
  - 2.1. Varlık
    - 2.1.1. Allah
    - 2.1.2. İnsan ve diğer varlıklar
  - 2.2. Bilgi
  - 2.3. İman
  - 2.4. Hz. Peygamber ve Peygamberler
  - 2.5. Dünya ve ahiret
  - 2.6. Tarih
  - 2.7. Kıssalar
  - 2.8. Toplum
  - 2.9. İnsan ilişkileri
  - 2.10. Dua ve ibadet
  - 2.11. Değerler (insani, ahlâkî, toplumsal, evrensel vb.)

V. ÜNİTE: TEFSİR İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (2 Saat)

1. Tefsir usulü ve Kur'an ilimlerinin kaynakları
2. Tefsir ilminin terminolojisi (Muhkem-Müteşabih, Esbab-ı Nüzul, Nasih-Mensuh vb.)
3. Rivâyet tefsirleri
4. Dirâyet tefsirleri

VI. ÜNİTE: KUR'AN'IN YORUMLANMASI (6 Saat)

1. Kur'an'ın üslubu
2. Kur'an'da benzetme
3. Kur'an'da bağlam ve anlam bütünlüğü
4. Uygulama (örnek ayetler ve yorumlanması)

VII. ÜNİTE: HZ. PEYGAMBER'İN HAYATI VE ÖRNEKLİĞİ (4 Saat)

1. Hz. Peygamber öncesi Arap yarımadası ve Dünya
2. Hicret öncesi
3. Hicret sonrası
4. Hz. Peygamber sonrası
5. Hz. Peygamber'in örnekliliği

VIII. ÜNİTE: HADİS İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (4 Saat)

1. Hadis ilmi
2. Hadis ilminin terminolojisi
  - 2.1. Hadis ve sünnet kavramları
  - 2.2. Sıhhat açısından hadisler

3. Hadis kaynakları
  - 3.1. Kütüb-ü sitte
  - 3.2. Musannef ve Müsnedler
  - 3.3. Derleme hadis kaynakları
  - 3.4. Uydurma ve zayıf hadis kaynakları
4. Hadis şerhleri
5. Hadisler için referans değeri taşıdığı varsayılan klasik eserler
6. Çok miktarda hadis içeren güncel kaynaklar
7. Klasik ve Türkçe kaynaklardan örnek metin incelemesi

IX. ÜNİTE: MUHTEVALARINA GÖRE HADİSLER (8 Saat)

1. Hadislerin muhtevalarına göre ayrıştırılması
2. Konularına göre hadis okuma yöntemleri
3. Ana konularına göre hadisler
  - 3.1. Varlık
    - 3.1.1. Allah
    - 3.1.2. Alem
    - 3.1.3. İnsan
  - 3.2. Bilgi
    - 3.2.1. Beş duyu ve akıl
    - 3.2.2. Vahiy
    - 3.2.3. Rüya ve ilham
  - 3.3. İman
  - 3.4. İbadetler
    - 3.4.1. Dua
    - 3.4.2. Temizlik
    - 3.4.3. Namaz
    - 3.4.4. Oruç
    - 3.4.5. Zekat-sadaka
    - 3.4.6. Hac-umre
    - 3.4.7. Kurban-adak
  - 3.5. Ahlâk
  - 3.6. Sosyal hayat
    - 3.6.1. Aile
    - 3.6.2. İnsan ilişkileri
  - 3.7. Tarihî rivayetler
  - 3.8. Bilimsel muhtevalı rivayetler
  - 3.9. Kadınlarla ilgili rivayetler
  - 3.10. Gündelik hayatla ilgili rivayetler
  - 3.11. Edebî nitelikli rivayetler (kıssa/hikaye ve meseller)

X. ÜNİTE: HADİSLERİ YORUMLAMA İLKE VE YÖNTEMLERİ (6 Saat)

1. Hadislerin dili
2. Hadislerdeki kavram dünyası
3. Hadis rivayetlerinin bütünleştirilmesi
4. Hadislerin dilsel tahlili
  - 4.1. Hadis metinlerini çeviri usulü
  - 4.2. Hadislerin semantik tahlili
  - 4.3. Hadislerin bağlam tahlili
  - 4.4. Kıssa, mesel ve sembolik anlatımların simgesel yorumu
5. Hadislerin Kur'an, tarih ve bedî' gerçeklikler ve tecrübe dikkate alınarak yorumlanması
6. Hadislerin İslâm'ın temel esasları çerçevesinde yorumlanması
7. Hadislerin bağlayıcılığı ve güncel değeri
8. Uygulama (örnek hadis metinleri ve yorumları)

XI. ÜNİTE: FIKİH İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (6 Saat)

1. Fıkıh ilmi
2. Temel fıkıh kavramları
  - 2.1. Kitap, sünnet, icma, kıyas, istihsan, istislah, istishab, örf, zeria
  - 2.2. Emir, nehiy, delil, nazar, istinbat,
  - 2.3. Hüküm, müctehid, müfti, ictihad, taklid, telif vb.)
  - 2.4. Efal-i mükellefinle ilgili kavramlar
3. Fıkıh usulü kaynakları
4. Kavaid kaynakları
5. Furû kaynakları
  - 5.1. Aslî kaynaklar
  - 5.2. Talî kaynaklar
  - 5.3. Şerhler
  - 5.4. Fetva kitapları
  - 5.5. İlmihaller

XII. ÜNİTE: FIKİH KAYNAKLARINDAN YARARLANMA (10 Saat)

1. Fıkıh kaynaklarının dili ve yapısal özellikleri
2. Fıkıh kaynaklarının hiyerarşik düzeni
3. Fıkıh kaynaklarının aktüel değeri
4. İlmihallerin tahlili ve değerlendirilmesi
  - 4.1. Temizlik
  - 4.2. Abdest ve Gusül
  - 4.3. Namaz
  - 4.4. Oruç
  - 4.5. Zekat-sadaka
  - 4.6. Hac
  - 4.7. Kurban

4.8. Yemin

4.9. Akidler

XIII. ÜNİTE: FIKHİN TEMEL AMAÇ VE İLKELERİ (4 Saat)

1. İslam fikhinin felsefesi olarak küllî kaideler
2. Beş temel esas (Makâsîd teorisi)
  - 2.1. Canın korunması
  - 2.2. Aklın korunması
  - 2.3. Neslin korunması
  - 2.4. Dinin korunması
  - 2.5. Malın korunması
3. Fikhin temel ilkeleri
  - 3.1. Kolaylık ilkesi
  - 3.2. Tedricilik ilkesi
  - 3.3. İnsan yararının gözetilmesi ilkesi

XIV. ÜNİTE: AHLÂK (6 Saat)

1. Ahlâk kavramı
2. Din-ahlâk ilişkisi
3. Ahlâk-iman ilişkisi
4. Ahlâk-ibadet ilişkisi
5. Ahlâkın bireysel boyutu
6. Ahlâkın toplumsal boyutu
7. İslâm ahlâkı ile ilgili eserler

XV. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİ AÇISINDAN DİĞER DİNLER (8 Saat)

1. Diğer dinleri öğrenmenin din hizmetleri açısından önemi
2. Günümüzdeki dinî coğrafya
3. Yahudilik (tanımı ve gelişimi)
  - 3.1. Yahudiliğin temel özellikleri (Seçilmişlik, Kutsal Topraklar ve Mabet, Mesihçilik, On Emir)
  - 3.2. Günümüzde Yahudilik
4. Hıristiyanlık
  - 4.1. Hıristiyanlığın temel özellikleri (Mesihçilik, Kilise ve Sakramentler)
  - 4.2. Günümüzde Hıristiyan ana mezhepleri
5. Hinduizm (Karma ve Tenasüh, Yoga ve Meditasyon, Kutsal İnek Kültü)
6. Budizm (Dünya görüşü, Reenkarnasyon, Yoga ve Meditasyon, Nirvana)
7. Türkiye’de İslamiyet’in dışında diğer din mensupları (Yahudiler, Ermeniler, Süryaniler, Rumlar, vb.)
8. Türkiye’de yeni dinî akımlar ve misyonerlik

XVI. ÜNİTE: DİN, KÜLTÜR VE TOPLUM (6 Saat)

1. Kültür ve kültürün unsurları
2. Din-kültür ilişkisi

3. Din-birey ilişkisi
4. Din-toplum ilişkisi
5. Din ve din anlayışları
  - 1.1. Din anlayışlarındaki farklılıkların sebepleri
  - 1.2. Din anlayışından kaynaklanan farklı oluşumlar
    - 1.2.1. Tarih içindeki oluşumlar
    - 1.2.2. Günümüzdeki oluşumlar

VII. ÜNİTE: DİN, AKIL VE BİLİM (4 Saat)

1. Din, bilim ve felsefe kavramları
2. Din ve bilimin alan ve kaynakları
3. Kur'an'da akıl ve bilgiye verilen önem
4. Din-felsefe ilişkisi
5. Müslümanların bilime katkıları

C KURU (2+3=5 HAFTA)

C KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI

Eğitme- Öğretme Yeterlikleri Bilgisi (2 Hafta)

1.Hafta (28 saat)

Eğitim ve Yaygın Din Eğitimi - 10 saat (II. Ünite)

Kur'an Öğretimi - 10 saat (III. Ünite)

Din Hizmetleri ve Din Görevliliği - 4 saat (I. Ünite)

Lider Olarak Din Görevlisi - 4 saat (VII. Ünite)

2.Hafta (28 saat)

Din Hizmetlerinde Hitâbet ve Türleri - 10 saat (IV. Ünite)

Din hizmetlerinde Rehberlik ve Dinî Danışmanlık - 10 saat (VI. Ünite)

Din Hizmetlerinde Etkili İletişim - 6 saat (V. Ünite)

Din Hizmetlerinde Sorun Çözme - 2 saat (VI. Ünite)

ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİ BİLGİSİ (3 HAFTA)

1.Hafta (28 saat)

Vaaz, Konferans ve Seminer Sunma Becerisi (16 Saat)

Dinî Danışma Sürecini Etkin Uygulama Bilgi ve Becerisi (12 Saat)

2.Hafta (28 saat)

Dinî Danışmada Yedme Tekniklerini Uygulama Becerisi I (28 Saat)

3.Hafta (28 saat)

Dinî Danışmada Yedme Tekniklerini Uygulama Becerisi II (28 Saat)

EĞİTME-ÖĞRETME VE ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER

Eğitme-Öğretme Yeterlikleriyle İlgili Üniteler

I. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİ VE DİN GÖREVLİLİĞİ (4 Saat)

1. Din hizmeti ve din görevliliği kavramları
2. Din görevliliği rolünün gerektirdiği kişisel özellikler
  - 2.1. Rolünü benimseme
  - 2.2. Rolün gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olma
  - 2.3. İhlas ve samimiyet

3. Din görevliliği rolünün gerektirdiği toplumsal özellikler
4. Din hizmetleri açısından kendini tanıma ve önemi
5. Din hizmeti açısından hedef kitleyi tanıma ve önemi
6. Din hizmetlerini zorlaştıran ve engelleyen sorunlar
  - 6.1. Din görevlisinden kaynaklanan sorunlar
  - 6.2. Cemaatten kaynaklanan sorunlar
  - 6.3. Ortamdan kaynaklanan sorunlar

II. ÜNİTE: EĞİTİM VE YAYGIN DİN EĞİTİMİ (10 Saat)

1. Eğitim ve din eğitimi ile ilgili kavramlar
2. Din eğitiminin önemi
3. Din eğitiminde strateji, ilke yöntem ve teknikler
4. Örgün ve yaygın din eğitimi
5. Yaygın din eğitimi faaliyet ve alanları
  - 5.1. Camiler
    - 5.1.1. Vaazlar
    - 5.1.2. Hutbeler
    - 5.1.3. Kur'an ve ilmihal öğretimi
  - 5.2. Kur'an kursları
  - 5.3. Merkez irşat faaliyetleri
  - 5.4. Konferans, panel ve sempozyumlar
  - 5.5. Yayınlar
6. Yaygın din eğitiminde hedef kitle ve yetişkinler din eğitimi
  - 6.1. Yetişkin insan ve öğrenme gücü
  - 6.2. Yetişkin davranışları
  - 6.3. Yetişkin din eğitiminde ilke ve yöntemler
7. Yaygın din eğitiminde plânlama ve değerlendirme
  - 7.1. Plânlama ve değerlendirmenin önemi
  - 7.2. Plânlama ve değerlendirme türleri
  - 7.3. Plânlama ve değerlendirmede ilkeler
8. Yaygın din eğitiminde teknoloji kullanımı
  - 8.1. Öğrenme, öğretme, iletişim ve üretim aracı olarak bilgisayarlar
  - 8.2. Diğer araçlar

III. ÜNİTE: KUR'AN ÖĞRETİMİ (10 Saat)

1. Kur'an öğretiminin mahiyeti
2. Kur'an öğretiminde karşılaşılan sorunlar
3. Kur'an öğretiminde dikkat edilmesi gereken ilkeler
4. Yüzünden Kur'an okuma öğretimi teknikleri
  - 4.1. Küçük adımlar tekniği
  - 4.2. Kelime öbekleri tekniği
  - 4.3. Bir okuyucuyu modelleme
  - 4.4. Metin gruplarını tekrarlama

- 4.5. Dönüşümlü günlük çalışmalar
- 4.6. Plânlı grup çalışmaları
- 4.7. Düzey geliştirme çalışmaları
- 5. Kur'an'ı ezberleme teknikleri
  - 5.1. İkili ve grupla ezberleme çalışmaları
  - 5.2. Ezber için ödev verme ve dinleme
- 6. Kur'an öğretiminde teknoloji kullanımı
- 7. Kur'an meâli öğretiminde ilkeler

IV. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE HİTABET VE TÜRLERİ (10 Saat)

- 1. Hitâbet ve dinî hitâbet kavramı
- 2. Dinî hitâbet türleri
  - 2.1. Cami içi dinî hitâbet
    - 2.1.1. Hutbe
      - 2.1.1.1. Tanımı, yer ve zamanı
      - 2.1.1.2. Hükmü ve şartları
      - 2.1.1.3. Duaları
      - 2.1.1.4. Hazırlanması
      - 2.1.1.5. Sunumu
      - 2.1.1.6. Değerlendirmesi
    - 2.1.2. Vaaz
      - 2.1.2.1. Tanımı, yer ve zamanı
      - 2.1.2.2. Duaları
      - 2.1.2.3. Hazırlanması
      - 2.1.2.4. Sunumu
      - 2.1.2.5. Değerlendirmesi
  - 2.2. Cami dışı dinî hitâbet
    - 2.2.1. Konferans
    - 2.2.2. Sohbet
    - 2.2.3. Radyo ve TV'de dinî konuşmalar
    - 2.2.4. Önemli gün ve gecelerde yapılan dua ve konuşmalar

V. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE ETKİLİ İLETİŞİM (6 Saat)

- 1. İletişim kavramı ve din hizmetlerinde iletişimin önemi
- 2. İletişim türleri
- 3. İletişim sürecinin öğeleri
- 4. Din hizmetlerinde iletişim engelleri
  - 4.1. Aşırı genelleme (mesaj ve fikir bazında)
  - 4.2. Kutuplaştırma
  - 4.3. Kişiselleştirme
  - 4.4. Mutlakçılık (-meli, -malı konuşma)
  - 4.5. Değiştirme gayreti (istek dışı-her şeyi değiştirme, baskı vb.)
  - 4.6. Keşkecilik

4.7. Toptancılık (bütün olay ve bireyleri aynı görme)

4.8. Önyargı

5. Din hizmetlerinde iletişim dilinin önemi

5.1. Beden dili

5.2. Mekan dili

5.3. İletişim araçlarında dilin kullanılması

6. Din hizmetlerinde konuşma ve dinleme

6.1. Konuşma çeşitleri (açıklayıcı, bilgilendirici, eleştirici ve savunucu)

6.2. Konuşmayı oluşturan etmenler

6.3. Konuşmada önemli noktalar

6.4. Grup kavramı ve gruplarda konuşma

6.5. Dinlemenin önemi ve dinleme becerileri

VI. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE SORUN ÇÖZME (2 Saat)

1. Sorunu fark etme

2. Sorunu tanımlama

3. Alternatif çözümler üretme

4. Çözüm yollarının olası sonuçlarını dikkate alma

5. En uygun çözümü seçme

6. Değerlendirme ve düzeltme

VII. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE REHBERLİK VE DİNİ DANIŞMANLIK (10 Saat)

1. Rehberlik ve dinî danışmanlık kavramları

2. Din hizmetlerinde rehberlik ve dinî danışmanlığın önem ve gerekliliği

3. Din hizmetlerinde rehberlik ve dinî danışmanlık alanları

4. Psikolojik yardım meslekleri ve dinî danışmada din görevlisinin rolü

5. Rehberlik ve dinî danışmada din görevlisinin dikkat edeceği ilkeler

6. Rehberlik ve dinî danışmada kullanılan yöntem ve teknikler

VIII. ÜNİTE: LİDER OLARAK DİN GÖREVLİSİ (4 Saat)

1. Liderlik kavramı ve din hizmetlerinde liderlik

2. Din görevlisinin liderliği

2.1. Alanında yetkin olmak

2.2. Vizyon geliştirmek

2.3. Soğukkanlı olmak

2.4. Risk almak

2.5. Güven vermek

2.6. Farklılıklara önem vermek

3. Din görevlisi liderliği beceri alanları

3.1. Grup liderliği becerileri

3.2. Kişisel beceriler

3.3. Problem çözme becerileri

4. Din görevlisi liderliğinin diğer yönleri

Özel Görev Yeterlikleri İle İlgili Üniteler (3 Hafta 84 Saat)

I. ÜNİTE: DİNİ DANIŞMA SÜRECİNİ ETKİN UYGULAMA BİLGİ VE BECERİSİ (12 Saat)

1. Dinî danışma oluşumunun esasları
  - 1.1. Güvene dayalı ilişki (rapport) kurma
  - 1.2. Baskısız danışma ilişkisi
  - 1.3. Kabul
  - 1.4. Empati
  - 1.5. Tabiiyet ve tutarlılık
2. Danışma ortamının hazırlanması
3. Dinî danışma şekilleri (yüz yüze, telefonla, çeşitli şekillerde yazışarak)
4. Danışma sürecinin aşamaları (ön aşama, orta aşama, son aşama)
5. Danışmada ilk görüşme ve görüşmenin sona erdirilmesi
6. Danışman rolleri (küçük sohbet, dinleme, yansıtma, deşirme, nasihat, vb.)

II. ÜNİTE: DİNİ DANIŞMADA YEDME TEKNİKLERİNİ UYGULAMA BECERİSİ (56 Saat)

1. Kabul ve anlayış bildiren yedme teknikleri (susma, basit kabul, tekrarlama, aydınlatma, özetleme vb.)
2. Destek ve teşvik nitelikli yedme teknikleri (tasvip, teşvik, cesaretlendirme, güven verme, reddetme vb.)
3. Teşhis ve anlamaya yönelik yedme teknikleri (deşirme, yansıtma, açıklama, yorum vb.)
4. Telkin ve öğretmeye yönelik yedme teknikleri (bilgi verme, tavsiye, telkin ve nasihat, gösterme ve öğretme vb.)
5. Yedme tekniği olarak soru sorma ve espri

III. ÜNİTE: VAAZ, KONFERANS VE SEMİNER SUNMA BECERİSİ (16 Saat)

1. Vaaz, konferans, seminer vb. etkinlikleri hazırlama
2. Vaaz, konferans, seminer vb. etkinlikleri sunma
3. Vaaz, konferans, seminer vb. etkinlikleri değerlendirme

10.3. UYGULAMALI EĞİTİM (STAJ) (24 HAFTA)

Mesleki Uygulama Becerisi

1. Memurun görevi ile ilgili mevzuatı bilgisi ve buna uyumunun gözlenmesi
2. Sorumluluğuna verilen araç gereçleri kullanma ve bakımı ile ilgili becerisi
3. Çevresi ile uyumunun gözlenmesi
4. Ast-Üst ilişkilerine dikkat etmesi
5. Görev alanında güvenlik ve koruma tedbirlerine uyması
6. Görevi sırasında muhataplarına karşı tarafsızlığının gözlenmesi
7. Zamanı ve kaynakları verimli kullanmasının gözlenmesi
8. Başkanlıkça kendi görev alanı ile ilgili olarak belirlenen özel yeterlikleri uygulama becerisi
  - 8.1. Çeşitli zaman ve durumlarda Kur'an okuma.
  - 8.2. Nikah, sünnet, hatim, mevlit, yemek,vb. duaları yapma.
  - 8.3. Dinî içerikli karşılama, uğurlama, anma, açılış vb. törenleri yürütme.
  - 8.4. Kur'an ve dinî bilgiler öğretme.
  - 8.5. Vaaz hazırlama ve sunma.

Müftüler

11. MÜFTÜLERİN ÖZEL YETERLİKLERİ

Müftü, yukarıda sayılan üç boyutlu temel yeterliklere ilave olarak;

1. Müftülük görevinin tarihi gelişimini bilir.
2. Din hizmetlerinin her aşamasında yönetim ilke ve süreçlerine önem verir.
3. Vaaz hizmetlerini yerine getirecek personele vaaz içeriğinin oluşturulmasında rehberlik eder.
4. Görevlilerce yazılan hutbeleri gözden geçirir.
5. Vaaz ve irşad hizmetlerini plânlar ve etkin bir şekilde yürütülmesini sağlar.
6. Konferans, sempozyum, panel vb. organize eder.
7. İrşad hizmetlerinin cezaevleri, yetiştirme yurtları vb. yerlerde etkin bir şekilde yürütülmesini sağlar.
8. Din hizmetlerine müftülük dışındaki kamu kuruluşlarının katılımını ve desteğini sağlar.
9. Kur'an kursları programlarının uygulanmasını denetler.
10. Kur'an kursu öğreticilerine özel öğretim yöntemleri ve meslekle ilgili hizmet içi kurslar düzenler.
11. Hac ve kurban görevlerinin usulüne uygun olarak yerine getirilebilmesi için ilgili kişi ve kurumlarla işbirliği yapar.
12. Din görevlilerinin etkili bir hizmet yerine getirip getirmediğini denetler.
13. Yerel yöneticilerle olumlu ilişkiler kurar.
14. Hayır kurumlarını tanır ve bu kurumlarla iş birliği yapar.
15. Cami dernek yönetimleriyle olumlu ilişkiler kurar.
16. Fetva verirken konuyla ilgili ayet, hadis ve kültürel mirası birlikte değerlendirir.
17. Tarihi olaylarla güncel olaylar arasında ilişki kurar.
18. Arapça ve Osmanlıca dinî metinleri anlar ve açıklar.
19. Fıkıh terimleri ve kaynaklarını bilir ve kullanır.

12. MÜFTÜLERİN HİZMETE HAZIRLIK EĞİTİMİ PROGRAMI

12.1. TEMEL EĞİTİM (2 HAFTA 56 SAAT)

DEVLET TEŞKİLATI VE KAMU MEVZUATI BİLGİSİ

- Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (4 saat)
- Anayasa Bilgisi (8 saat)
- Devlet Teşkilatı Bilgisi (4 saat)
- Mevzuat Bilgisi (657 sayılı kanun) (12 saat)
- Kamu Hizmeti Bilgisi (yazışma usulleri, dosyalama, gizlilik, tasarruf, milli güvenlik vb.) (12 saat)
- İnsan Hakları Bilgisi (6 saat)
- Halkla İlişkiler Bilgisi (6 saat)
- Türkçe İmla Kuralları ve Dil Bilgisi (4 saat)

12.2. HAZIRLAYICI EĞİTİM (10 HAFTA)

A KURU (1 HAFTA 28 SAAT)

BAŞKANLIK MEVZUAT BİLGİSİ

- Başkanlık Teşkilatının Tanıtılması (merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı) (2 saat)
- Başkanlığın Görevleri (Anayasa ve 633 sayılı Kanun çerçevesinde) (2 saat)
- Diğer Kurumlarla İlişkiler, (2 saat)
- İlgili Mevzuat
  - Diyanet İşleri Başkanlığı İle İlgili Kanun Hükmünde Kararnameler ve Bakanlar Kurulu Kararları (2 saat)
  - Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi, (3 saat)
  - Diyanet İşleri Başkanlığı İle İlgili Tüzükler, (3 saat)
  - Diyanet İşleri Başkanlığı Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği, (2 saat)
  - Diğer Yönetmelikler(21 adet), (4 saat)
  - Yönergeler 15 adet, (4 saat)
  - Genelgeler 10 adet, (4 saat)

B KURU (TOPLAM 4 HAFTA 112 SAAT)

B KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI

Temel Alan ve Genel Kültür Yeterlikleri Bilgisi

1. Hafta, (28 Saat)

İman Esasları, Bireysel ve Toplumsal Boyutu, 6 saat (I. Ünite)

Yüzünden ve Ezbere Kur'an Okuma, 6 saat (II. Ünite)

Din Hizmetleri Açısından Diğer Dinler, 8 saat (XV. Ünite)

Din, Kültür ve Toplum, 4 saat (XVI. Ünite)

Din, Akıl ve Bilim, 4 saat (VXII. Ünite)

2. Hafta, (28 Saat)

Hadis Bilgileri, 22 saat (VIII, IX, X. Üniteler)

Siyer, 6 saat (VII. Ünite)

3. Hafta, (28 Saat)

Kur'an Yorumu ve Tefsir, 20 saat (III., IV., V., VI. Üniteler)

Fıkıh Bilgileri, 8 saat (XIII. Ünite)

4. Hafta, (28 Saat)

Fıkıh Bilgileri, 24 saat (XI. Ve XII. Üniteler)

Ahlâk, 4 saat (XIV. Ünite)

TEMEL ALAN VE GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER

I. ÜNİTE: İMAN ESASLARI, BİREYSEL VE TOPLUMSAL BOYUTU (6 Saat)

1. İman'ın mahiyeti
2. İman'ın bireysel boyutu
3. İman'ın toplumsal boyutu
4. İman esasları
5. Temel kelam konu ve problemleri
6. İslam inanç ekolleri

6.1. Kitleselleşen ekoller

6.2. Kitleselleşemeyen ekoller

II. ÜNİTE: YÜZÜNDEN VE EZBERE KUR'AN OKUMA (6 Saat)

1. İnsandaki ses sisteminin fizyolojik özellikleri
2. İnsan sesinin eğitimi, kulağın önemi, musiki ilmi
3. Arap dilinin fonetiği
4. Kıraat ilmi ve mahiyeti
5. Tecvit kaideleri
6. Kur'an okuma teknikleri (tertil, tahkik, hadr, tedvir)
7. Uygulama (örnek metinler okuma ve bir okuyucu modelleme)
8. Kur'an okuma adabı

III. ÜNİTE: KUR'AN MEÂLLERİNDEN YARARLANMA (4 Saat)

1. Kur'an çevirisinde tarihi birikim ve tartışmalar
2. Kur'an meâlleri üzerinden çeviri incelemeleri
3. Meâllerden yararlanma usulü

IV. ÜNİTE: KUR'AN MUHTEVASI (8 Saat)

1. Kur'an nasıl bir kitaptır?
2. Kur'an'ın ana konuları
  - 2.1.** Varlık
    - 2.1.1. Allah
    - 2.1.2. İnsan ve diğer varlıklar
  - 2.2.** Bilgi
  - 2.3.** İman
  - 2.4.** Hz. Peygamber ve peygamberler
  - 2.5.** Dünya ve Ahiret
  - 2.6.** Tarih
  - 2.7.** Kıssalar
  - 2.8.** Toplum
  - 2.9.** İnsan ilişkileri
  - 2.10.** Dua ve ibadet

2.11. Değerler (insani, ahlâkî, toplumsal, evrensel vb.)

V. ÜNİTE: TEFSİR İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (2 Saat)

1. Tefsir usulü ve Kur'an ilimlerinin kaynakları
2. Tefsir ilminin terminolojisi (Muhkem-Müteşabih, Esbab-ı Nüzul, Nasih-Mensuh vb.)
3. Rivâyet tefsirleri
4. Dirâyet tefsirleri

VI. ÜNİTE: KUR'AN'IN YORUMLANMASI (6 Saat)

1. Kur'an'ın üslubu
2. Kur'an'da benzetme
3. Kur'an'da bağlam ve anlam bütünlüğü
4. Uygulama (örnek ayetler ve yorumlanması)

VII. ÜNİTE: HZ. PEYGAMBER'İN HAYATI VE ÖRNEKLİĞİ (6 Saat)

1. Hz. Peygamber öncesi Arap yarımadası ve Dünya
2. Hicret öncesi
3. Hicret sonrası
4. Hz. Peygamber sonrası
5. Hz. Peygamber'in örnekligi

VIII. ÜNİTE: HADİS İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (4 Saat)

1. Hadis ilmi
2. Hadis ilminin terminolojisi
  - 2.1.** Hadis ve sünnet kavramları
  - 2.2.** Sıhhat açısından hadisler
3. Hadis kaynakları
  - 3.1.** Kütüb-ü sitte
  - 3.2.** Musannef ve müsnedler
  - 3.3.** Derleme hadis kaynakları
  - 3.4.** Uydurma ve zayıf hadis kaynakları
4. Hadis şerhleri
5. Hadisler için referans değeri taşıdığı varsayılan klasik eserler
6. Çok miktarda hadis içeren güncel kaynaklar
7. Klasik ve Türkçe kaynaklardan örnek metin incelemesi

IX. ÜNİTE: MUHTEVALARINA GÖRE HADİSLER (8 Saat)

1. Hadislerin muhtevalarına göre ayrıştırılması
2. Konularına göre hadis okuma yöntemleri
3. Ana Konularına göre hadisler
  - 3.1.** Varlık
    - 3.1.1. Allah
    - 3.1.2. Alem
    - 3.1.3. İnsan
  - 3.2.** Bilgi
    - 3.2.1. Beş duyu ve akıl

- 3.2.2. Vahiy
- 3.2.3. Rûya ve ilham

3.3. İman

3.4. İbadetler

- 3.4.1. Dua
- 3.4.2. Temizlik
- 3.4.3. Namaz
- 3.4.4. Oruç
- 3.4.5. Zekat-sadaka
- 3.4.6. Hac-umre
- 3.4.7. Kurban-adak

3.5. Ahlâk

3.6. Sosyal hayat

- 3.6.1. Aile
- 3.6.2. İnsan ilişkileri

3.7. Tarihî rivayetler

3.8. Bilimsel muhtevalı rivayetler

3.9. Kadınlarla ilgili rivayetler

3.10. Gündelik hayatla ilgili rivayetler

3.11. Edebî nitelikli rivayetler (kıssa/hikaye ve meseller)

X. ÜNİTE: HADİSLERİ YORUMLAMA İLKE VE YÖNTEMLERİ (10 Saat)

1. Hadislerin dili
2. Hadislerdeki kavram dünyası
3. Hadis rivayetlerinin bütünleştirilmesi
4. Hadislerin dilsel tahlili
  - 4.1.** Hadis metinlerini çeviri usulü
  - 4.2.** Hadislerin semantik tahlili
  - 4.3.** Hadislerin bağlam tahlili
  - 4.4.** Kıssa, mesel ve sembolik anlatımların simgesel yorumu
5. Hadislerin Kur'an, tarih ve bedîî gerçeklikler ve tecrübe dikkate alınarak yorumlanması
6. Hadislerin İslâm'ın temel esasları çerçevesinde yorumlanması
7. Hadislerin bağlayıcılığı ve güncel değeri
8. Uygulama (örnek hadis metinleri ve yorumları)

XI. ÜNİTE: FIKIH İLMİ, KAVRAM VE KAYNAKLARI (12 Saat)

1. Fıkıh ilmi
2. Temel fıkıh kavramları
  - 2.1.** Kitap, sünnet, icma, kıyas, istihsan, istislah, istishab, örf, zeria
  - 2.2.** Emir, nehiy, delil, nazar, istinbat,
  - 2.3.** Hüküm, müctehid, müfti, ictihad, taklid, telfik vb.)
  - 2.4.** Efal-i mükellefinle ilgili kavramlar

3. Fıkıh usulü kaynakları
4. Kavaid kaynakları
5. Furû kaynakları
  - 5.1. Aslî kaynaklar
  - 5.2. Talî kaynaklar
  - 5.3. Şerhler
  - 5.4. Fetva kitapları
  - 5.5. İlmihaller

XII. ÜNİTE: FIKIH KAYNAKLARINDAN YARARLANMA (12 Saat)

1. Fıkıh kaynaklarının dili ve yapısal özellikleri
2. Fıkıh kaynaklarının hiyerarşik düzeni
3. Fıkıh kaynaklarının aktüel değeri
4. İlmihallerin tahlili ve değerlendirilmesi
  - 4.1. Temizlik
  - 4.2. Abdest ve gusül
  - 4.3. Namaz
  - 4.4. Oruç
  - 4.5. Zekat-sadaka
  - 4.6. Hac
  - 4.7. Kurban
  - 4.8. Yemin
  - 4.9. Akidler

XIII. ÜNİTE: FIKHİN TEMEL AMAÇ VE İLKELERİ (8 Saat)

1. İslam fıkınının felsefesi olarak küllî kaideler
2. Beş temel esas (Makâsıd teorisi)
  - 2.1. Canın korunması
  - 2.2. Aklın korunması
  - 2.3. Neslin korunması
  - 2.4. Dinin korunması
  - 2.5. Malın korunması
3. Fıkının temel ilkeleri
  - 3.1. Kolaylık ilkesi
  - 3.2. Tedricilik ilkesi
  - 3.3. İnsan yararının gözetilmesi ilkesi

XIV ÜNİTE: AHLÂK (4 Saat)

1. Ahlâk kavramı
2. Din-ahlâk ilişkisi
3. Ahlâk-iman ilişkisi
4. Ahlâk-ibadet ilişkisi
5. Ahlâkın bireysel boyutu
6. Ahlâkın toplumsal boyutu

7. İslâm ahlâkı ile ilgili eserler

XV. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİ AÇISINDAN DİĞER DİNLER (8 Saat)

1. Diğer dinleri öğrenmenin din hizmetleri açısından önemi
2. Günümüzdeki dinî coğrafya
3. Yahudilik (tanımı ve gelişimi)
  - 3.1. Yahudiliğin temel özellikleri (Seçilmişlik, Kutsal Topraklar ve Mabet, Mesihçilik, On Emir)
  - 3.2. Günümüzde Yahudilik
4. Hıristiyanlık
  - 4.1. Hıristiyanlığın temel özellikleri (Mesihçilik, Kilise ve Sankramentler)
  - 4.2. Günümüzde Hıristiyan ana mezhepleri
5. Hinduizm (Karma ve Tenasüh, Yoga ve Meditasyon, Kutsal İnek Kültü)
6. Budizm (Dünya görüşü, Reenkarnasyon, Yoga ve Meditasyon, Nirvana)
7. Türkiye’de İslamiyet’in dışında diğer din mensupları (Yahudiler, Ermeniler, Süryaniler, Rumlar, vb.)
8. Türkiye’de yeni dinî akımlar ve misyonerlik

XVI. ÜNİTE: DİN, KÜLTÜR VE TOPLUM (4 Saat)

1. Kültür ve kültürün unsurları
2. Din-kültür ilişkisi
3. Din-birey ilişkisi
4. Din-toplum ilişkisi
5. Din ve din anlayışları
  - 5.1. Din anlayışlarındaki farklılıkların sebepleri
  - 5.2. Din anlayışından kaynaklanan farklı oluşumlar
    - 5.2.1.Tarih içindeki oluşumlar
    - 5.2.2.Günümüzdeki oluşumlar

XVII. ÜNİTE: DİN, AKIL VE BİLİM (4 Saat)

1. Din, bilim ve felsefe kavramları
2. Din ve bilimin alan ve kaynakları
3. Kur’an’da akıl ve bilgiye verilen önem
4. Din-felsefe ilişkisi
5. Müslümanların bilime katkıları

C KURU (TOPLAM 5 HAFTA)

C KURUNUN HAFTALIK DERS DAĞILIMI

Eğitme Öğretme Yeterlikleri Bilgisi (2 Hafta, 56 Saat)

1. Hafta (28 Saat)

Din Hizmetleri ve Din Görevliliği, 4 saat (I. Ünite)

Eğitim ve Yaygın Din Eğitimi, 10 saat (II. Ünite)

Kur'an Öğretimi, 6 saat (III. Ünite)

Din Hizmetlerinde Sorun Çözme, 4 saat (VI. Ünite)

Lider Olarak Din Görevlisi, 4 saat (VII. Ünite)

2. Hafta (28 Saat)

Din Hizmetlerinde Hitâbet ve Türleri, 12 saat (IV. Ünite)

Din Hizmetlerinde Etkili İletişim, 8 saat (V. Ünite)

Din Hizmetlerinde Rehberlik ve Dinî Danışmanlık, 8 saat (VI. Ünite)

ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİ

1. Hafta (28 Saat)

Hutbe ve Vaaz Hazırlama ve Sunma Becerisi, 16 saat (II. Ünite)

Cami Dışı Din Hizmetleri Becerisi, 12 saat (III. Ünite)

2. Hafta (28 Saat)

Yönetici Rollerini Bilgi ve Becerisi, 12 saat (IV. Ünite)

Müftü ve Müftülük Kurumu, 8 saat, (V. Ünite)

Yönetim ve Yönetici Kavramları, 8 saat (III. Ünite)

3. Hafta (28 Saat)

Müftülük Yönetim Bilgi ve Becerisi, 28 saat (VI. Ünite)

EĞİTME-ÖĞRETME VE ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİYLE İLGİLİ ÜNİTELER

I. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİ VE DİN GÖREVLİLİĞİ (4 Saat)

1. Din hizmeti ve din görevliliği kavramları
2. Din görevliliği rolünün gerektirdiği kişisel özellikler
  - 2.1. Rolünü benimseme
  - 2.2. Rolün gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olma
  - 2.3. İhlas ve samimiyet
3. Din görevliliği rolünün gerektirdiği toplumsal özellikler
4. Din hizmetleri açısından kendinî tanıma ve önemi
5. Din hizmeti açısından hedef kitleyi tanıma ve önemi
6. Din hizmetlerini zorlaştıran ve engelleyen sorunlar
  - 6.1. Din görevlisinden kaynaklanan sorunlar
  - 6.2. Cemaatten kaynaklanan sorunlar
  - 6.3. Ortamdan kaynaklanan sorunlar

II. ÜNİTE: EĞİTİM VE YAYGIN DİN EĞİTİMİ (10 Saat)

1. Eğitim ve din eğitimi ile ilgili kavramlar
2. Din eğitiminin önemi
3. Din eğitiminde strateji, ilke, yöntem ve teknikler
4. Örgün ve yaygın din eğitimi
5. Yaygın din eğitimi faaliyet ve alanları
  - 5.1. Camiler
    - 5.1.1. Vaazlar
    - 5.1.2. Hutbeler
    - 5.1.3. Kur'an ve ilmihal öğretimi
  - 5.2. Kur'an kursları
  - 5.3. Merkez irşat faaliyetleri
  - 5.4. Konferans, panel ve sempozyumlar
  - 5.5. Yayınlar
6. Yaygın din eğitiminde hedef kitle ve yetişkinler din eğitimi
  - 6.1. Yetişkin insan ve öğrenme gücü
  - 6.2. Yetişkin davranışları
  - 6.3. Yetişkin din eğitiminde ilke ve yöntemler
7. Yaygın din eğitiminde plânlama ve değerlendirme
  - 7.1. Plânlama ve değerlendirmenin önemi
  - 7.2. Plânlama ve değerlendirme türleri
  - 7.3. Plânlama ve değerlendirmede ilkeler
8. Yaygın din eğitiminde teknoloji kullanımı
  - 8.1. Öğrenme, öğretme, iletişim ve üretim aracı olarak bilgisayarlar
  - 8.2. Diğer araçlar

III. ÜNİTE: KUR'AN ÖĞRETİMİ (6 Saat)

1. Kur'an öğretiminin mahiyeti
2. Kur'an öğretiminde karşılaşılan sorunlar
3. Kur'an öğretiminde dikkat edilmesi gereken ilkeler
4. Yüzünden Kur'an okuma öğretimi teknikleri
  - 4.1. Küçük adımlar tekniği
  - 4.2. Kelime öbekleri tekniği
  - 4.3. Bir okuyucuyu modelleme
  - 4.4. Metin gruplarını tekrarlama
  - 4.5. Dönüşümlü günlük çalışmalar
  - 4.6. Plânlı grup çalışmaları
  - 4.7. Düzey geliştirme çalışmaları
5. Kur'an'ı ezberleme teknikleri
  - 5.1. İkili ve grupla ezberleme çalışmaları
  - 5.2. Ezber için ödev verme ve dinleme
6. Kur'an öğretiminde teknoloji kullanımı
7. Kur'an meâli öğretiminde ilkeler

IV. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE HİTABET VE TÜRLERİ (12 Saat)

1. Hitâbet ve dinî hitâbet kavramı
2. Dinî hitâbet türleri
  - 2.1. Cami içi dinî hitâbet
    - 2.1.1. Hutbe
      - 2.1.1.1. Tanımı, yer ve zamanı
      - 2.1.1.2. Hükmü ve şartları
      - 2.1.1.3. Duaları
      - 2.1.1.4. Hazırlanması
      - 2.1.1.5. Sunumu
      - 2.1.1.6. Değerlendirmesi
    - 2.1.2. Vaaz
      - 2.1.2.1. Tanımı, yer ve zamanı
      - 2.1.2.2. Duaları
      - 2.1.2.3. Hazırlanması
      - 2.1.2.4. Sunumu
      - 2.1.2.5. Değerlendirmesi
  - 2.2. Cami dışı dinî hitâbet
    - 2.1.3. Konferans
    - 2.1.4. Sohbet
    - 2.1.5. Radyo ve TV'de dinî konuşmalar
    - 2.1.6. Önemli gün ve gecelerde yapılan dua ve konuşmalar

V. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE ETKİLİ İLETİŞİM (8 Saat)

1. İletişim kavramı ve din hizmetlerinde iletişimin önemi
2. İletişim türleri

3. İletişim sürecinin öğeleri
4. Din hizmetlerinde iletişim engelleri
  - 4.1. Aşırı genelleme (mesaj ve fikir bazında)
  - 4.2. Kutuplaştırma
  - 4.3. Kişiselleştirme
  - 4.4. Mutlakçılık (-meli, -malı konuşma)
  - 4.5. Değişirme gayreti (istek dışı-her şeyi değiştirme, baskı vb.)
  - 4.6. Keşkecilik
  - 4.7. Toptancılık (bütün olay ve bireyleri aynı görme)
  - 4.8. Önyargı
5. Din hizmetlerinde iletişim dilinin önemi
  - 5.1. Beden dili
  - 5.2. Mekan dili
  - 5.3. İletişim araçlarında dilin kullanılması
6. Din hizmetlerinde konuşma ve dinleme
  - 6.1. Konuşma çeşitleri (açıklayıcı, bilgilendirici, eleştirici ve savunucu)
  - 6.2. Konuşmayı oluşturan etmenler
  - 6.3. Konuşmada önemli noktalar
  - 6.4. Grup kavramı ve gruplarda konuşma
  - 6.5. Dinlemenin önemi ve dinleme becerileri

VI. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE SORUN ÇÖZME (4 Saat)

1. Sorunu fark etme
2. Sorunu tanımlama
3. Alternatif çözümler üretme
4. Çözüm yollarının olası sonuçlarını dikkate alma
5. En uygun çözümü seçme
6. Değerlendirme ve düzeltme

VI. ÜNİTE: DİN HİZMETLERİNDE REHBERLİK VE DİNİ DANIŞMANLIK (8 Saat)

1. Rehberlik ve dinî danışmanlık kavramları
2. Din hizmetlerinde rehberlik ve dinî danışmanlığın önem ve gerekliliği
3. Din hizmetlerinde rehberlik ve dinî danışmanlık alanları
4. Psikolojik yardım meslekleri ve dinî danışmada din görevlisinin rolü
5. Rehberlik ve dinî danışmada din görevlisinin dikkat edeceği ilkeler
6. Rehberlik ve dinî danışmada kullanılan yöntem ve teknikler

VII. ÜNİTE: LİDER OLARAK DİN GÖREVLİSİ (4 Saat)

1. Liderlik kavramı ve din hizmetlerinde liderlik
2. Din görevlisinin liderliği
  - 2.1. Alanında yetkin olmak
  - 2.2. Vizyon geliştirmek
  - 2.3. Soğukkanlı olmak

- 2.4. Risk almak
- 2.5. Güven vermek
- 2.6. Farklılıklara önem vermek
3. Din görevlisi liderliği beceri alanları
  - 3.1. Grup liderliği becerileri
  - 3.2. Kişisel beceriler
  - 3.3. Problem çözme becerileri
4. Din görevlisi liderliğinin diğer yönleri

ÖZEL GÖREV YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ÜNİTELER (3 HAFTA 84 SAAT)

I. ÜNİTE: HUTBE VE VAAZ HAZIRLAMA VE SUNMA BECERİSİ (16 Saat)

1. Hutbe hazırlama
2. Hutbeyi sunma
3. Hutbeyi değerlendirme
4. Vaaz hazırlama
5. Vaazı sunma
6. Vaazı değerlendirme

II. ÜNİTE: CAMİ DIŞI DİN HİZMETLERİ BECERİSİ (12 Saat)

1. Cezaevi ve Islahevinde görev yapma
2. Huzurevi ve Hastanede görev yapma
3. Kur'an Kursu'nda ders verme
4. Halkın dinî sorularına cevap verme
5. Cami dışı ortamlarda sohbet yapma
6. Yapılması mutad olan duaları Türkçeleriyle birlikte yapar.
7. İhtida ile ilgili işlemleri yürütme

III. ÜNİTE: :YÖNETİM VE YÖNETİCİ KAVRAMLARI (8 Saat)

1. Yönetim
  - 1.1. Tanımı
  - 1.2. Özellikleri
  - 1.3. İşlevleri
  - 1.4. Alanları
2. Yönetim anlayışları
  - 2.1. Klasik yönetim anlayışı
  - 2.2. Günümüz yönetim anlayışı
3. Yönetici
  - 3.1. Tanımı
  - 3.2. Sınıflandırılması

IV. ÜNİTE: YÖNETİCİ ROLLERİ BİLGİ VE BECERİSİ (12 Saat)

1. Vizyon oluşturma
2. Süreçlerin yeniden tasarımı
3. Personeli güçlendirme
4. Ekip çalışması

5. Zaman yönetimi
6. Stres yönetimi
7. Bilişim teknolojilerinin yönetim anlayışında meydana getirdiği değişiklikler

V. ÜNİTE: MÜFTÜ VE MÜFTÜLÜK KURUMU (8 Saat)

1. Müftü ve müftülük kurumunun tarihî gelişimi
2. Genel yönetim içerisinde müftü
3. Kurum amiri olarak müftü
4. Dinî önder olarak müftü
5. Müftünün görevleri

VI. ÜNİTE: MÜFTÜLÜK YÖNETİM BİLGİ VE BECERİSİ (28 Saat)

1. Plânlama
  - 1.1. Tanımı ve önemi
  - 1.2. İyi bir plânlamanın özellikleri
  - 1.3. Plân türleri
2. Örgütlenme
  - 2.1. İş ve işgücü plânlaması
  - 2.2. Etkin yönetme/yöneltme sisteminin şartları
  - 2.3. Yönetmenin temel unsurları
    - 2.3.1.Eşgüdüm/koordinasyon
    - 2.3.2.Liderlik
    - 2.3.3.Güdüleme
    - 2.3.4.Rehberlik
3. Yetki ve sorumluluk
4. Denetim
  - 4.1. Denetim süreci ve türleri
  - 4.2. Etkili denetimin özellikleri (objektiflik, tam zamanlılık, bütünlük, kabul edilebilirlik, vb.)
5. Performans değerlendirmesi
6. Din hizmetlerinde verimlilik ve kalite

12.3. UYGULAMALI EĞİTİM (STAJ) (24 HAFTA)

Mesleki Uygulama Becerisi

1. Memurun görevi ile ilgili mevzuatı bilgisi ve buna uyumunun gözlenmesi
2. Sorumluluğuna verilen araç gereçleri kullanma ve bakımı ile ilgili becerisi
3. Çevresi ile uyumunun gözlenmesi
4. Ast-üst ilişkilerine dikkat etmesi
5. Görev alanında güvenlik ve koruma tedbirlerine uyması
6. Görevi sırasında muhataplarına karşı tarafsızlığının gözlenmesi
7. Zamanı ve kaynakları verimli kullanmasının gözlenmesi
8. Başkanlıkça kendi görev alanı ile ilgili olarak belirlenen özel yeterlikleri uygulama becerisi
  - 8.1. Namazları kıldırma.
  - 8.2. Çeşitli zaman ve durumlarda (namaz öncesi, sonrası, mukabele vb.) Kur'an okuma.
  - 8.3. Nikah, sünnet, hatim, mevlid, yemek,vb. duaları yapma.

- 8.4.** Dinî içerikli karşılama, uğurlama, anma, açılış vb. törenleri yürütme.
- 8.5.** Kur'an ve dinî bilgiler öğretme.
- 8.6.** Hutbe hazırlama ve okuma.
- 8.7.** Vaaz hazırlama ve sunma.